

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. birželio 2 d.
(OR. en)

10119/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0171 (COD)

TRANS 219
MAR 79
IA 131
CODEC 1014
OMI 48
DROIPEN 82
ENV 620

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. birželio 1 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 273 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2005/35/EB dėl taršos iš laivų ir sankcijų už taršos pažeidimus, įskaitant baudžiamąsias, įvedimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 273 final.

Pridedama: COM(2023) 273 final

Briuselis, 2023 06 01
COM(2023) 273 final

2023/0171 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

kuria iš dalies keičiama Direktyva 2005/35/EB dėl taršos iš laivų ir sankcijų už taršos pažeidimus, įskaitant baudžiamąsias, įvedimo

(Tekstas svarbus EEE)

{SEC(2023) 209 final} - {SWD(2023) 159 final} - {SWD(2023) 164 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šis pasiūlymas susijęs su Direktyvos 2005/35/EB¹ dėl taršos iš laivų ir sankcijų už taršos pažeidimus įvedimo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2009/123/EB², pakeitimu.

Taršos iš laivų prevencijos politika buvo pradėta plėtoti 2000–2009 m. po dviejų didelių jūrų avarių, kurių metu iš laivų „Erika“ ir „Prestige“ išsiliejo daug naftos³. Direktyva 2005/35/EB (toliau – Taršos iš laivų direktyva arba Direktyva) reglamentuoja sankcijas už neteisėtą naftos ir nuodingų skystų medžiagų išmetimą iš laivų į jūrą. Ne visos laivuose susidarančios atliekos turi būti atplukdomos į uostus. Kai kurios iš jų gali būti išmetamos į jūrą. Neteisėtu išmetimu iš laivo laikomas išmetimas, neatitinkantis aktualių Tarptautinės jūrų organizacijos (TJO) taisyklių, t. y. standartų, nustatytų Tarptautinėje konvencijoje dėl teršimo iš laivų prevencijos (MARPOL 73/78).

Pagrindinis Direktyvos tikslas – šiuos tarptautinius standartus įtraukti į ES teisę ir užtikrinti, kad už neteisėtą teršiančių medžiagų išmetimą atsakingiems asmenims būtų taikomos atgrasomos, veiksmingos ir proporcingos sankcijos, siekiant pagerinti laivybos saugą ir geriau apsaugoti jūros aplinką nuo taršos iš laivų.

Direktyvoje nustatyta vykdymo užtikrinimo sistema, pagal kurią valstybės narės vykdo stebėseną bei tikrinimo veiklą, o už pažeidimus atsakingiems asmenims skiriamos sankcijos. Šis procesas yra trejopas: pirma, stebėjimo priemonėmis aptinkamas tikėtinas išmetimas iš laivo; antra, kompetentinga institucija nusprendžia, ar siųsti laivą arba orlaivį patikrinti vietoje, ar taršą galima patvirtinti; trečia, renkami įrodymai ir, jei nustatomas pažeidėjas, skiriamos sankcijos. Sankcijos už taršos iš laivų pažeidimus pirmiausia nustatytos tarptautinėje teisėje. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje (UNCLOS), be kita ko, nurodyta, kad valstybė gali skirti sankcijas už užsienio laivo sukeltą teršimą, jei pakrantės valstybei padaryta didelio masto žala arba jei atitinkama vėliavos valstybė pakartotinai nevykdo savo įsipareigojimų užtikrinti teisės aktų vykdymą. ES vėliavos valstybės taip pat privalo pagal UNCLOS skirti sankcijas savo laivams, jei jie neteisėtai išmeta teršiančias medžiagas į jūrą ES teritorijoje arba už jos ribų.

Europos žaliuoju kursu dar kartą patvirtinamas Komisijos siekis Europos gyventojus nuo su aplinka susijusios rizikos ir poveikio apsaugoti užtikrinus visiems sveiką aplinką. Šis pasiūlymas yra viena iš ES iniciatyvų, kuriomis siekiama mažinti jūrų transporto taršą jos jūrose, ir atitinka Darnaus ir išmanaus judumo strategiją⁴ ir Nulinės taršos veiksmų planą⁵.

2022 m. Komisija atliko pirmąjį Direktyvos *ex post* vertinimą ir nustatė, kad ji sėkmingai prisidėjo prie tarptautinių taisyklių dėl taršos iš laivų įtraukimo į valstybių narių teisę ir pagerino taršos iš laivų aptikimą. Visų pirma Direktyva buvo paskata sukurti „CleanSeaNet“ – Europos jūrų saugumo agentūros (EMSA) administruojamą ES palydovinę naftos išsiliejimų stebėsenos ir laivų aptikimo sistemą.

¹ OL L 255, 2005 9 30, p. 11.

² OL L 280, 2009 10 27, p. 52.

³ Tanklaivio „Erika“ avarija 1999 m., Prancūzija (išsiliejo 20 000 tonų naftos), tanklaivio „Prestige“ avarija 2002 m., Ispanija (išsiliejo 63 000 tonų naftos).

⁴ COM(2020) 789 *final*.

⁵ COM(2021) 400 *final*.

Tačiau vertinime nustatyta nemažai trūkumų: 1) dabartinė Direktyvos taikymo sritis neapima visų svarbių tarptautine tvarka reglamentuojamų teršiančių medžiagų, pvz., į jūrą išmetamų šiukšlių ar išleidžiamų nuotekų; 2) keitimasis informacija ir (arba) specialistų išvados, siekiant veiksmingai aptikti, patikrinti ir bausti už taršą iš laivų, visoje ES vyksta nenuosekliai ir apskritai yra nepakankamas; 3) dabartinės Europos Sąjungoje už taršą iš laivų skiriamos sankcijos turi nevienodą atgrasomąjį poveikį; 4) dabartinės valstybių narių ataskaitos yra neišsamios, todėl trūksta išsamios informacijos apie taršą iš laivų ir už ją visoje Europos Sąjungoje paskirtas sankcijas.

Todėl neteisėtai teršiančias medžiagas išmetantys pažeidėjai nustatomi ne visada ir baudžiami retai. Dėl šios priežasties parengtas pasiūlymas iš dalies pakeisti Direktyvą 2005/35/EB. Konkretūs šios peržiūros tikslai yra: 1) įtraukti tarptautinius standartus į ES teisę, suderinant Direktyvą su MARPOL priedais dėl teršalų išmetimo į jūrą; 2) teikti paramą valstybėms narėms stiprinant jų gebėjimus laiku ir suderintai aptikti taršos incidentus, tikrinti, rinkti įrodymus ir veiksmingai nubausti nustatytus pažeidėjus; 3) užtikrinti, kad fiziniams ir juridiniams asmenims, atsakingiems už neteisėtą teršalų išmetimą iš laivų, būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos sankcijos, ir 4) užtikrinti supaprastintą ir veiksmingą pranešimų apie taršos iš laivų incidentus ir tolesnius veiksmus pateikimą.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Tai glaudžiai susiję su Direktyva (ES) 2019/883⁶ dėl uosto priėmimo įrenginių, į kuriuos pristatomos laivų atliekos. Direktyva (ES) 2019/883 nustatytos griežtesnės taisyklės ir geresnė laivų atliekų pristatymo į uostus stebėseną. Todėl uostuose pagerėjo pajėgumai priimti atliekas iš laivų ir sumažėjo į jūrą išmetamų atliekų kiekis. Tačiau kai kurie laivai vis tiek gali nuspręsti neteisėtai išmesti atliekas jūroje, kad išvengtų mokėjimo už uosto priėmimo įrenginius, juolab kad Direktyva 2005/35/EB dėl neteisėto išmetimo neapima tų pačių medžiagų (taigi pagal Direktyvą 2005/35/EB jie negalėtų būti baudžiami). Todėl priimant Direktyvą (ES) 2019/883 dalyvavę kiti teisės aktų leidėjai paragino peržiūrėti Direktyvą 2005/35/EB, kad jos taikymo sritis atitiktų Direktyvos (ES) 2019/883 taikymo sritį ir kad sankcijos būtų proporcingos. Visų pirma, laivai turėtų būti atgrasomi nuo ES teisės pažeidimų taikant griežtą proporcingų ir veiksmingų sankcijų sistemą kartu su ES uostuose siūlomais atliekų surinkimo sprendimais. Šiomis dviem direktyvomis kartu užtikrinama, kad ES ir jos valstybės narės laikytųsi konvencijos MARPOL 73/78 įpareigojimų, susijusių su tarša iš laivų.

Todėl siūloma Direktyvos 2005/35/EB taikymo sritį suderinti su Direktyvos (ES) 2019/883⁷ taikymo sritimi, siekiant pagerinti Europos jūrų aplinkos taršos prevenciją.

Pasiūlymas atitinka Direktyvą 2009/16/EB⁸ dėl uosto valstybės kontrolės, Direktyvą 2009/18/EB⁹ dėl avarijų jūrų transporto sektoriuje tyrimo ir Direktyvą 2009/21/EB¹⁰ dėl vėliavos valstybės reikalavimų. Trys ES laivybos saugos direktyvos yra grindžiamos TJO tarptautiniu lygmeniu nustatytais taisyklėmis ir standartais ir papildo viena kitą bei šią direktyvą. Direktyvoje dėl vėliavos valstybės nustatomos ES vėliavos valstybės administracijoms taikomos laivų patikrinimo ir laivyno priežiūros taisyklės, kurios yra

⁶ OL L xxxx.

⁷ III priedas nepatenka į Direktyvos (ES) 2019/883 taikymo sritį, nes supakuotos prekės nėra atliekos. Vis dėlto siūloma III priedą įtraukti į Direktyvos 2005/35/EB taikymo sritį, nes negalima atmesti galimybės, kad į jūrą gali būti neteisėtai išmetamos supakuotos prekės, o tokiu atveju turėtų būti taikoma Direktyva 2005/35/EB.

⁸ OL L 131, 2009 5 28, p. 57

⁹ OL L 131, 2009 5 28, p. 114

¹⁰ OL L 131, 2009 5 28, p. 132

svarbios siekiant užkirsti kelią jūrų aplinkos taršai ES teritorijoje ir už jos ribų. Pagal tarptautines konvencijas įsigaliojus griežtesnėms aplinkosaugos taisyklėms, vėliavos valstybės atsakomybė už jų vykdymą automatiškai išsiplėčia. Direktyva dėl uosto valstybės kontrolės šiuo atveju taip pat svarbi, nes pagal ją atliekant reikiamus patikrinimus prisidedama ne tik prie saugos, bet ir prie taršos prevencijos taisyklių ir standartų nevykdymo atvejų aptikimo ir ištaisymo. Dėl laivų avarijų atsiranda ne tik aukų ir ekonominių nuostolių, bet ir gali būti tiesiogiai paveikta aplinka, pavyzdžiui, tarša nafta, todėl nuostatos suderintos su Taršos iš laivų direktyva, kuria sprendžiamas tokios taršos klausimas.

- **Suderinamumas su kitomis ES politikos sritimis**

Peržiūrėta direktyva papildo Direktyvą (ES) 2023/xxxx¹¹ dėl nusikaltimų aplinkai. Direktyvoje (ES) 2023/xxxx nustatytos baudžiamosios sankcijos už sunkius su aplinkos apsauga susijusius pažeidimus, įskaitant neteisėto išmetimo iš laivų pažeidimus. Todėl Direktyvos 2005/35/EB baudžiamosios nuostatos nebereikalingos, nes baudžiamosios sankcijos už taršos iš laivų pažeidimus numatytos Direktyvoje (ES) 2023/xxxx. Todėl šiuo pasiūlymu iš Direktyvos 2005/35/EB išbraukiamos 5 ir 8 straipsnių baudžiamosios nuostatos. Direktyvoje 2005/35/EB lieka sektorinės nuostatos dėl atitinkamų įpareigojimų ir draudimų (pavyzdžiui, neteisėto išmetimo apibrėžtis) ir numatomos administracinės sankcijos už taršą iš laivų, kai veikia neatitinka baudžiamojo proceso požymių. Siekiant užtikrinti nacionalinių vykdymo užtikrinimo pastangų veiksmingumą, administracinės ir baudžiamosios vykdymo užtikrinimo sistemos turi būti laikomos tarpusavyje susijusiomis vienos sistemos dalimis ir turėtų veikti lygiagrečiai.

Direktyva 2008/56/EB¹² dėl veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindų yra svarbiausia ES teisės priemonė, skirta apsaugoti ir išsaugoti jūrų aplinką, jos rūšis ir buveines. Joje įtvirtintas ekosisteminiis požiūris į žmogaus veiklos (įskaitant žvejybą, turizmą, poilsį), darančios poveikį jūrų aplinkai, valdymą. Direktyva 2005/35/EB prisidedama prie Direktyvos 2008/56/EB tikslų įgyvendinimo, nustatant atgrasomas sankcijas už neteisėtą teršalų išmetimą iš laivų Europos jūrose.

Pasiūlymu taip pat pritariama galutiniam Konferencijos dėl Europos ateities pasiūlymams, visų pirma pasiūlymams dėl kovos su tarša, ypač 2.7 pasiūlymui „kovoti su ... vandenynų tarša, be kita ko, ... skatinant aplinką tausojančią laivybą pasitelkus geriausias turimas technologijas ...“. ES taip pat yra įsipareigojusi laikytis Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. ir joje nustatytų darnaus vystymosi tikslų, iš kurių 14-asis darnaus vystymosi tikslas („Išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius siekiant darnaus vystymosi“) yra aktualiausias šiam pasiūlymui.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) VI antraštinėje dalyje (90–100 straipsniai) įtvirtinta ES prerogatyva parengti nuostatas dėl bendros transporto politikos, kuri suteikia ES teisę imtis veiksmų dėl taršos iš laivų. Pagal SESV 100 straipsnio 2 dalį ES teisės aktų leidėjas gali priimti atitinkamas nuostatas dėl jūrų transporto. SESV 91 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta, kad ES yra kompetentinga transporto srityje nustatyti bendras taisykles,

¹¹ OL L 328, 2008 12 6, p. 28.

¹² OL L 164, 2008 6 25, p. 19.

taikomas tarptautiniam transportui. Atsižvelgiant į tai, peržiūrėta direktyva būtų grindžiama SESV 100 straipsnio 2 dalimi.

- **Subsidiarumas**

Tarša iš laivų paprastai daro tarpvalstybinį poveikį turinčią žalą. Dėl dažno tarpvalstybinio jūrų taršos poveikio ir dėl to, kad pažeidėjai veikia tarpvalstybiniu mastu, vien tik valstybių narių veiksmų šiai problemai spręsti nepakanka. Dėl skirtingų nacionalinių požiūrių šiuo klausimu valstybėms narėms kyla kliūčių veiksmingai bendradarbiauti, o pažeidėjai išvengia sankcijų.

Kadangi visos valstybės narės yra ratifikavusios konvenciją MARPOL 73/78, jos galėjo atskirai įtraukti tarptautinius taršos iš laivų prevencijos standartus. Tačiau Direktyva perkeliama ir papildoma tarptautinė tvarka, kuria: 1) valstybėms narėms padedama nustatyti pažeidėjus teikiant palydovinio stebėjimo informaciją apie galimus naftos išsiliejimus ir 2) nustatoma atsakomybės tvarka, sudaranti geresnes sąlygas bausti teršėjus. Šio pasiūlymo pridėtinė vertė yra ta, kad juo tarptautinė sistema bus papildyta atsakomybės tvarka (patikslinant esamą tvarką) ir tikslesne valstybėms narėms skirta informacija (dėl geresnio stebėjimo, apimančio daugiau teršalų rūšių, ir keitimosi informacija remiantis ES skaitmeninėmis priemonėmis). Peržiūra taip pat siekiama nustatyti naujas sankcijų nuostatas nedarant poveikio Direktyvai (ES) 2023/xxxx. Šių tikslų valstybės narės negali pasiekti vienos. Reikia suderintos teisinės sistemos ir bendrų skaitmeninių priemonių. Pavyzdžiui, sistemos „CleanSeaNet“ priemonėmis vykdomas palydovinis stebėjimas yra naudingas savo masto ekonomija. ES lygmens veiksmai būtų naudingesni už nacionalinio lygmens veiksmus, nes jie turėtų didesnę atgrasomąją poveikį tarpvalstybiniu mastu veikiančioms pažeidėjams.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas parengtas atsižvelgiant į naujausius pokyčius tarptautinėje arenoje ir *ex post* vertinimo rezultatus. Komisija taip pat atliko poveikio vertinimą, kad nustatytų ir įvertintų alternatyvius būdus tiems patiems tikslams pasiekti.

Pasiūlymu išplėsti Direktyvos taikymo sritį, pagal kurią ji apimtų visus konvencijos MARPOL 73/78 priedus (t. y. visas medžiagas, kurioms taikoma konvencija MARPOL 73/78 ir kurias laivai neteisėtai išmeta į jūrą), siekiama geriau užkirsti kelią jūrų aplinkos taršai ir tos direktyvos taikymo sritį suderinti su Direktyvos (ES) 2019/883 taikymo sritimi. Direktyvos (ES) 2019/883 vykdymo užtikrinimas kartu su Direktyva 2005/35/EB yra pagrindinė taršos iš laivų prevencijos priemonių sudedamoji dalis. Be to, pasiūlyme daugiausia dėmesio skiriama techninei paramai valstybėms narėms pasitelkiant mokymo platformas, konsultacijas, keičiantis geriausia patirtimi ir skatinant naudoti ES skaitmenines priemones informacijai rinkti ir ja keistis. Pasiūlyme nenustatytas griežtas reguliavimo metodas dėl sankcijų dydžio ar pagrindinis privalomas valstybių narių tikrinimo veiklos tikslas. Vietoj to, problema sprendžiama proporcingai, teikiant centrinės ekonomiškai efektyvios sistemos turimą tikslesnę informaciją apie galimus išsiliejimus ir dalijantis informacija, kad tikrinimo veikla būtų tikslingesnė ir neviršytų to, kas būtina konkrečioms tikslams pasiekti. Pasiūlyme taip pat remiamasi galiojančios atsakomybės tvarkos paaiškinimais, išsamesnėmis nuostatomis dėl sankcijų dydžio ir rūšies nustatymo, siekiant nubausti teršėjus už daugiau rūšių teršalų. Nesiūloma jokių išsamių nuostatų tose srityse, kuriose tikslus būtų galima geriau pasiekti imantis veiksmų kitose politikos srityse.

- **Priemonės pasirinkimas**

Kadangi pakeitimai susiję tik su Direktyva 2005/35/EB, iš dalies keičianti direktyva yra tinkamiausia teisinė priemonė.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Direktyvos *ex post* vertinimas buvo lygiagretus (t. y. *ex post* vertinimas ir poveikio vertinimas buvo pradėti tuo pačiu metu). Turimi vertinimo duomenys nebuvo pakankamai patikimi, kad būtų galima atlikti išsamų visų valstybių narių *ex post* vertinimą. Nebuvo reprezentatyvių duomenų, kad būtų galima įvertinti atitinkamus rodiklius, pavyzdžiui, nenurodyta nustatytų taršos incidentų, susijusių su konvencijos MARPOL 73/78 I ir II prieduose išvardytų rūšių medžiagomis, už kuriuos skiriamos sankcijos, dalis. Nepaisant šių apribojimų, vertinime pateikiama trumpa esamos informacijos apie Direktyvos įgyvendinimą apžvalga.

Vertinime padaryta išvada, kad Direktyvos tikslai nebuvo visiškai pasiekti ir kad teršiančias medžiagas reglamentuojanti Direktyvos taikymo sritis yra per siaura. Direktyvoje nustatyta bendra teisinė sistema, taikoma taršos iš laivų pažeidimams ES teritorijoje, tačiau jos veiksmingumas buvo ribotas. Ja į ES teisę buvo įtrauktos MARPOL 73/78 taisyklės ir užtikrinta, kad valstybių narių teisės aktai taip pat būtų suderinti, tačiau trūksta duomenų, kurie leistų kiekybiškai įvertinti, kokį vaidmenį Direktyva atliko praktikoje. Įgyvendinant Direktyvą buvo sukurta gerai veikianti palydovinio stebėjimo priemonė taršai nafta stebėti – sistema „CleanSeaNet“. Tačiau tai neišsprendžia teršėjų nustatymo problemos, nes palydovinio stebėjimo tikslumas iki šiol buvo ribotas. Kai kuriuos patikros aspektus buvo galima valdyti veiksmingiau. Pavyzdžiui, daugelis išsiliejimų netikrinami vietoje, o valstybės narės galėjo įrašyti daugiau grįžtamosios informacijos į sistemą „CleanSeaNet“. Direktyva nebuvo pasiekta visų numatytų rezultatų, susijusių su pažeidėjų patraukimu baudžiamojon atsakomybėn. Vertinime taip pat padaryta išvada, kad reikia aiškiau apibrėžti esamą atsakomybės tvarką ir išsamiau apibūdinti Direktyvoje numatytų sankcijų dydį ir rūšį. Tačiau pagrindinė vertinimo išvada buvo būtinybė išplėsti Direktyvos taikymo sritį, kad ji apimtų visą MARPOL 73/78 reglamentuojamą teršiančių medžiagų išmetimą į jūrą.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Pagrindinė konsultacijų dėl *ex post* vertinimo ir poveikio vertinimo veikla buvo ši:

– atviros viešos konsultacijos, kurias organizavo Komisija ir kurios vyko nuo 2021 m. gruodžio 9 d. iki 2022 m. kovo 3 d. Viešų konsultacijų metu buvo pateikti klausimai tiek apie poveikio vertinimą, tiek apie vertinimą. Suinteresuotųjų šalių indėlis buvo mažas, nes atsakymus pateikė tik 30 respondentų;

– dvi tikslinės suinteresuotųjų šalių apklausos, kurias organizavo už išorės pagalbinį tyrimą atsakingas konsultantas ir kurios vyko atitinkamai nuo 2021 m. gruodžio mėn. iki 2022 m. vasario mėn. ir nuo 2022 m. birželio iki liepos mėn., kad būtų surinkta konkreti informacija apie *ex post* vertinimą ir poveikio vertinimą.

– trys pokalbių su ES lygmens pagrindinių suinteresuotųjų šalių atstovais ratai, kuriuos organizavo už išorės pagalbinį tyrimą atsakingas konsultantas ir kurie su pertraukomis vyko nuo 2021 m. lapkričio mėn. iki 2022 m. rugsėjo mėn., kad būtų surinkta konkreti su *ex post*

vertinimu susijusi informacija ir patikslinta bendra problemos apibrėžtis ir galimos politikos galimybės;

– Komisijos organizuojama papildoma tikslinė konsultacinė veikla, siekiant sužinoti valstybių narių ir pagrindinių suinteresuotųjų šalių nuomones apie galimas politikos priemones ir poveikio vertinimo rezultatus. Ši veikla buvo vykdoma ES jūrų saugumo ir teršimo iš laivų prevencijos komiteto posėdyje (2022 m. birželio 2 d.), Europos tvarios laivybos forumo (2022 m. gegužės 18 d. ir 2023 m. sausio 18 d.) ir jo pogrupio posėdžiuose: laivų atliekų klausimui skirti posėdžiai (2022 m. kovo 22 d., 2022 m. birželio 4 d. ir 2023 m. vasario 14 d.), ES ir EEE jūrų transporto vadovų (2022 m. spalio 3 d.) ir Šiaurės jūros tyrėjų ir prokurorų tinklo posėdžiai (2022 m. balandžio 25 d.). 2022 m. rugsėjo 22 d. buvo surengtas baigiamasis seminaras pagalbinio tyrimo išvadoms patvirtinti, kuriame dalyvavo valstybės narės, NVO ir sektoriaus atstovai.

Iš suinteresuotųjų šalių surinkta labai svarbi informacija padėjo Komisijai patobulinti politikos galimybes ir įvertinti jų ekonominį, socialinį poveikį ir poveikį aplinkai, jas palyginti ir pasirinkti tinkamiausią galimybę. Šių procesų metu gautomis išvadomis buvo papildytas dokumentų tyrimas, atliktas vykdant išorės pagalbinį tyrimą.

• **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Ši peržiūra visų pirma grindžiama *ex post* vertinimo metu surinktais duomenimis. Komisija surinko išsamias technines rekomendacijas iš kelių ekspertų tyrimų, įskaitant išsamų Direktyvos peržiūros parengiamąjį tyrimą. Valstybių narių valdžios institucijų, sektoriaus subjektų ir pilietinės visuomenės buvo paprašyta prisidėti rengiant tyrimą.

Rengiant šį pasiūlymą taip pat buvo reikalingas Komisijos ir EMSA ekspertų indėlis formuluojant konkrečias technines apibrėžtis ir rengiant teisės aktus.

• **Poveikio vertinimas**

Pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto grindžiamas poveikio vertinimo rezultatais. Nagrinėtos trys įvairios politikos priemonės apimančios politikos galimybės, vertinant jų veiksmingumą siekiant nustatyti tikslų, taip pat jų poveikį aplinkai ir ekonominį bei socialinį poveikį. Kiekvienam konkrečiam tikslui buvo nustatytos kelios priemonės. Priemonės, kurios viena kitą papildo ir viena kitai neprieštarauja, buvo suskirstytos į tris politikos galimybes. Visomis trimis politikos galimybėmis siekiama Direktyvos 2005/35/EB taikymo srities suderinimo su MARPOL 73/78 priedais ir juose nurodytų į jūrą išmetamų teršalų įtraukimo.

– Pagal A galimybę valstybėms narėms paliekama didžiausia veiksmų laisvė įgyvendinti MARPOL 73/78 standartus, išlaikant pakankamai aukštą ES paramos lygį (mokymas, konsultacijos, skaitmeninės priemonės, prieiga prie informacijos apie galimus išsiliejimus). Pagal šią galimybę valstybės narės lieka atsakingos už visuomenės informavimą nacionalinėse interneto svetainėse. Pagal šią galimybę nustatant sankcijos rūšį laikomasi nacionalinio požiūrio ir nereglamentuojamas sankcijos dydis. Trumpai tariant, pagal šią galimybę valstybės narės turi daugiau galimybių prisitaikyti, o ES įsikišimas yra minimalus.

– Pagal B galimybę (tinkamiausia galimybė) dėmesys sutelkiamas į valstybių narių bendradarbiavimo stiprinimą, daugiausia stiprinant ES paramą (mokymas, konsultacijos, skaitmeninės priemonės, prieiga prie informacijos apie galimus išsiliejimus). Pagal šią galimybę numatyti sankcijų dydžių nustatymo kriterijai ir tikimasi, kad bus sukurta valstybių narių bendradarbiavimo struktūra, o valstybių narių vykdymo užtikrinimo veiksmai bus

stiprinami teikiant techninę EMSA paramą, valstybėms narėms nenustatant reikšmingų naujų reguliavimo priemonių ir išlaidų.

– Pagal C galimybę daugiausia dėmesio skiriama griežtesniems ES reglamentavimo veiksams, siekiant papildyti valstybių narių bendradarbiavimą. Pagal šią galimybę valstybės narės įpareigojamos patikrinti bent 60 proc. sistemos „CleanSeaNet“ perspėjimų ir tikimasi, kad dėl to padidės vykdymo užtikrinimo išlaidos. Kalbant apie sankcijų dydžius, pagal šią galimybę konkrečiai stiprinamas suderinimas visoje ES, nustatant jų vertes. Kita vertus, pagal ją numatyta tokia pati valstybių narių bendradarbiavimo struktūra kaip ir pagal kitas dvi galimybes (mokymas, konsultacijos, skaitmeninės priemonės, prieiga prie informacijos apie galimus išsiliejimus).

Šiame pasiūlyme pasirinkta B politikos galimybė, nes ji įvertinta kaip veiksmingiausia ir proporcingiausia. Tačiau yra didelių duomenų spragų, mažas suinteresuotųjų šalių indėlis ir didelis neapibrėžtumas dėl poveikio, ypač dėl trijų galimybių naudos aplinkai. B ir C galimybės yra veiksmingesnės nei A galimybė, ypač dėl to, kad ES lygmeniu teikiami suderinti sprendimai yra naudingesni nei įvairūs nacionaliniai metodai.

2023 m. kovo 27 d. Reglamentavimo patikros valdyba dėl poveikio vertinimo pateikė teigiamą nuomonę (su išlygomis). Poveikio vertinimo I priede paaiškinta, kaip ataskaitoje buvo atsižvelgta į Reglamentavimo patikros valdybos pastabas.

Vienoje iš poveikio vertinimo išvadų atkreiptas dėmesys į vertinimo apribojimus, atsiradusius dėl duomenų stygiaus. Dėl šios priežasties ir atsižvelgdama į poveikio vertinimo rezultatus, Komisija nusprendė, kad tikslinga pasiūlyti papildomą priemonę, kuri padėtų nuosekliau rinkti duomenis ir užtikrintų didesnę valstybių narių vykdomos veiksmingos stebėsenos ir susijusios faktinių taršos incidentų dalies matomumą. Siūloma priemone bus papildytos poveikio vertinime nustatytos tinkamiausios galimybės (B galimybės) priemonės, skatinant geresnę stebėseną, nes kiekviena valstybė narė bus įpareigota kasmet patikrinti bent 10 proc. sistemos „CleanSeaNet“ siunčiamų perspėjimų. Ši patikros riba turi nedidelį poveikį išlaidoms (0,5–0,8 mln. EUR per metus), nes dauguma valstybių narių ją jau pasiekė, o Komisija mano, kad ji paskatins veiksmingesnę Direktyvos stebėseną ir padės užtikrinti įgyvendinimą visose valstybėse narėse. Ši papildoma priemonė iš esmės nekeičia galimybių eiliškumo ir tinkamiausios politikos galimybės pasirinkimo.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Pasiūlymu daugiausia siekiama didesnio esamų priemonių efektyvumo, nes ši direktyva buvo tobulinama nuo 2005 m., o 2009 m. buvo iš dalies pakeista atsižvelgiant į naujas aplinkybes, įskaitant teismų sprendimus, tarptautinius įpareigojimus pagal MARPOL 73/78 ir technologijų pokyčius. Peržiūrėtoje Direktyvoje bus pateikta tam tikrų paaiškinimų ir supaprastinimų. Bus paaiškinta esama atsakomybės tvarka ir supaprastinti ataskaitų teikimo įpareigojimai, daugiausia dėmesio skiriant skaitmeniniams sprendimams.

Nenumatoma, kad dėl pasiūlymo privačiajam sektoriui ar visuomenei atsiras papildomų administracinių ar prisitaikymo išlaidų. Numatoma, kad MARPOL 73/78 reikalavimų nesilaikantiems laivams bus skiriama daugiau sankcijų. Apie teigiamus pokyčius pasakytina, kad vienodos veiklos sąlygos turėtų būti naudingos reikalavimus atitinkantiems laivų operatoriams. Be to, sumažėjus taršai iš laivų, naudą pajus įmonės ir ypač plačioji visuomenė.

Pasiūlyme nenumatyti reikalavimai laivų operatoriams, todėl nenumatoma, kad jis turės poveikio MVĮ. Pasiūlymu nesukuriama naujų įpareigojimų įmonėms ir jis neturės poveikio jų

išlaidoms. Direktyvos taikymo srities išplėtimas įtraukiant papildomas medžiagas pagal konvenciją MARPOL 73/78 gali būti aktualus pramoginiams laivams ir žvejybos laivams – sektoriaus segmentams, kuriuose aktyviai dalyvauja MVĮ. Tačiau tai, kad šis išplėtimas yra orientuotas į tarptautinių standartų vykdymo užtikrinimą, reiškia, kad laivybos sektoriuje privalo būti laikomasi šių standartų, nepaisant to, ar Direktyva taikoma ar ne, ir numatoma, kad tai neturės poveikio reikalavimus atitinkančių MVĮ išlaidoms. Todėl manoma, kad ši iniciatyva MVĮ nėra aktuali.

- **Pagrindinės teisės**

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, kaip ES pirminės teisės priemonėje, įtvirtintos pagrindinės teisės, kurias žmonės turi visoje ES. Apskritai tikimasi, kad pasiūlymu bus geriau apsaugotos pagrindinės teisės ir asmens laisvės, ypač susijusios su teisingumu, teisingu bylos nagrinėjimu, nediskriminavimu, vienodu požiūriu į pažeidėjus, teisėtumo principu ir teise į proporcingas ir veiksmingas bausmes. Pasiūlyme toliau patikslinama įgulos, kapitonų ir savininkų atsakomybės išimtis. Todėl jų apsauga stiprinama labiau integruojant tarptautines taisykles į nacionalinę teisę ir užtikrinant geresnį įstatymo viršenybės ir teisingo bylos nagrinėjimo principų laikymąsi. Pasiūlymu taip pat užtikrinamas lygybės principas, prisidedant prie jūrinių nediskriminavimo ir vienodo požiūrio į juos. Priemonės, kuriomis užtikrinamas aiškesnis baudžiamąja ir administracine tvarka nagrinėjamų pažeidimų atskyrimas, taip pat padės užtikrinti vienodą požiūrį į pažeidėjus visoje ES. Šia iniciatyva bus geriau užtikrinta teisė į teisingumą, nes bus tiksliau apibrėžtas administracine arba baudžiamąja tvarka nagrinėjamas pažeidimas. Pasiūlymu taip pat užtikrinama asmens duomenų apsauga.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Einamosios gryniosios pasiūlymo išlaidos 2025–2050 m. sudaro 125,8–134,7 mln. eurų. Išsamiau pasiūlymo poveikis biudžetui aprašytas prie šio pasiūlymo pridedamoje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje. Pasiūlymo poveikis biudžetui jau įtrauktas į Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos jūrų saugumo agentūros, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1406/2002.

Poveikis biudžetui po dabartinės DFP yra preliminari apžvalga, nedaranti poveikio susitarimui dėl būsimos DFP.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Sėkmingas Direktyvos įgyvendinimas reikštų, kad už jūros taršą atsakingas (juridinis ar fizinis) asmuo būtų tinkamai nubaustas, siekiant užtikrinti atgrasomąjį poveikį ir taip išvengti taršos ateityje. Sankcijos už taršą iš laivų gali būti vertinamos kaip paskutinė likusi taršos prevencijos ir jūros aplinkos bei žmonių sveikatos apsaugos priemonė. Pirmoji laivybos saugos ir taršos prevencijos priemonė yra vėliavos valstybės kontrolės teisės aktai, antroji – uosto valstybės kontrolės teisės aktai, tačiau laivai vis tiek gali teršti jūrą dėl avarių ir (tyčinių) eksploatacijos metu vykdomų išmetimų.

Komisija stebės šios iniciatyvos įgyvendinimą ir veiksmingumą taikydama tam tikras priemones ir nustatydamą pagrindinius rodiklius, pagal kuriuos bus vertinama pažanga siekiant konkrečių tikslų. Poveikio vertinime nustatyta tinkama stebėsenos ir ataskaitų teikimo tvarka. EMSA atliks svarbų vaidmenį šiame procese, nes Agentūra yra atsakinga už

apsilankymus valstybėse narėse ir jūrų transporto sektoriui skirtų skaitmeninių priemonių – integruotų jūrų paslaugų ir sistemos „CleanSeaNet“ – kūrimą ir veikimą.

Įgyvendinimą galima patikrinti stebint, ar valstybės narės laiku ir veiksmingai teikia grįžtamąją informaciją apie patikrinimus pagal sistemos „CleanSeaNet“ perspėjimus ir ar informacija apie įrodymų rinkimą ir administracines procedūras reguliariai įkeliama į pranešimų teikimo priemonę. Komisija, padedama EMSA, sukurs viešą interneto svetainę, kurioje bus skelbiami pagrindiniai įgyvendinimo lygio rodikliai ir reikšminga nekonfidenciali informacija apie neteisėto išmetimo atvejus; interneto svetainė bus reguliariai atnaujinama naudojant pranešimų teikimo priemonės duomenis, kad visuomenė būtų nuolat informuojama apie įgyvendinimą ir paskirtas sankcijas. EMSA, vykdydama EMSA paramos Komisijai funkciją, rengs apsilankymų valstybėse narėse ciklus, kad patikrintų vietoje vykdomą veiklą¹³. Be to, EMSA, gavusi prašymą, atliks horizontaliąją analizę ir teiks techninę pagalbą, apie kurią praneš Komisijai ir valstybėms narėms.

Direktyvos poveikis turėtų būti įvertintas ne vėliau kaip po penkerių metų nuo teisės akto perkėlimo į nacionalinę teisę dienos. Tikimasi, kad jau bus gauta daugiau patikimų ir reprezentatyvių duomenų, kad būtų galima parengti išsamų visų valstybių narių vertinimą. Atsižvelgiant į tai, siekiant įvertinti pažangą, padarytą sankcijų dydžio nustatymo srityje, reikėtų atlikti ekspertų tyrimą. Atliekant vertinimą taip pat reikėtų išnagrinėti turimus duomenis apie naudą aplinkai ir galimybę išplėsti taikymo sritį, įtraukiant naujas su MARPOL 73/78 ir oro tarša susijusias aplinkybes. Atsižvelgdama į tai, kad EMSA įgyvendinimo stebėjimo apsilankymų valstybėse narėse ciklas trunka penkerius metus, Komisija vėliau reguliariai analizuos Direktyvos įgyvendinimą.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Aiškinamieji dokumentai nereikalingi, nes pasiūlymu siekiama supaprastinti ir patikslinti galiojančią tvarką.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Direktyvos pavadinimas

Pavadinime patikslintas Direktyvos dalykas, įtraukiant elementą į pavadinimą „tarptautinių standartų vykdymo užtikrinimas“. Šiuo pakeitimu siekiama paaiškinti, kad Direktyvos dalykas yra ne naujų esminių standartų, susijusių su tarša iš laivų, nustatymas, o priimtų tarptautinių standartų perkėlimas į nacionalinę teisę ir jų vykdymo užtikrinimas. Dabartiniame pavadinime esantis elementas „baudžiamąsias sankcijas“ buvo išbrauktas siekiant teisinio suderinamumo su Direktyva (ES) 2023/xxxx dėl nusikaltimų aplinkai.

1 straipsnis. Tikslas

Iš dalies keičiamas bendras Direktyvos tikslas, nurodant, kad šioje Direktyvoje tinkamos sankcijos reiškia atgrasomas, veiksmingas ir proporcingas sankcijas. Tai taikoma administracinėms sankcijoms. Siekiant teisinio suderinamumo su Direktyva (ES) 2023/xxxx dėl nusikaltimų aplinkai, iš tikslo išbrauktas šioje direktyvoje esantis „baudžiamųjų sankcijų“ elementas.

¹³ Tokius apsilankymus EMSA rengia pagal Reglamento (EB) Nr. 1406/2002, įsteigiančio Europos jūrų saugumo agentūrą, 3 straipsnį, nes tai yra viena jos pagrindinių užduočių, todėl papildomų išlaidų nenumatoma.

2 straipsnis. Apibrėžtys

2 straipsnio 2 dalyje atnaujintos probleminės arba su pasenusia Direktyvos taikymo sritimi susijusios apibrėžtys ir pateikiama viena nauja apibrėžtis. Pirma, 2 dalyje pateikta teršiančių medžiagų apibrėžtis pritaikyta prie išplėstos direktyvos taikymo srities, kuri apima MARPOL 73/78 I–VI priedus. 2a punkte pateiktos nauja apibrėžtis „išmetamųjų dujų valymo sistemos liekanos“, t. y. į jūrą iš skruberių išmetamos teršiančios medžiagos, apibūdinamos kaip medžiaga, kuriai taikoma išplėstinė Direktyvos taikymo sritis pagal MARPOL 73/78 VI priedą, atsižvelgiant į IMO parengtas gaires. 5a punkte pateikta nauja apibrėžtimi į Direktyvą yra įtraukta tarptautiniu mastu pripažinta bendrovės apibrėžtis, suderinta su Tarptautiniu saugaus laivų eksploatavimo ir taršos prevencijos valdymo kodeksu (ISM kodeksas)¹⁴, kuris Sąjungos teisėje įgyvendintas Reglamentu (EB) Nr. 336/2006¹⁵.

4 straipsnis. Išmetimo draudimas

4 straipsnyje nustatyti bendrieji draudimai, kuriems taikoma ši direktyva. Neteisėtas išmetimas gali būti priskiriamas fiziniam ar juridiniam asmeniui, o nacionalinėse šios direktyvos įgyvendinimo nuostatose turėtų būti numatyta tokių asmenų atsakomybė. Kai kurie šioje direktyvoje numatyti draudimai (MARPOL 73/78 I–II prieduose išvardytos medžiagos) yra atnaujintos galiojančių draudimų versijos, tačiau kai kurie yra nauji (MARPOL 73/78 III–VI prieduose išvardytos medžiagos). Mažareikšmio atvejo sąvoka panaikinta dėl *ex post* vertinimo išvadų, kad šis terminas yra probleminis ir valstybės narės jį aiškina nevienodai. Be to, šis terminas buvo aktualus tik taikant baudžiamąsias sankcijas, kurios nebepatenka į Direktyvos taikymo sritį.

5 straipsnis. Išimtys

Pasiūlymo 5 straipsnyje nustatomos 4 straipsnyje nurodytų draudimų išimtys, kai išmetimas į jūrą įvyksta dėl laivo ar jo įrangos gedimo. Šis straipsnis taikomas tik tuo atveju, jei tenkinama laivo ir (arba) įrangos gedimo sąlyga. Ši nuostata buvo iš dalies pakeista, siekiant patikslinti MARPOL 73/78 reglamentuojamą atsakomybės tvarką, išdėstant taikytinas taisykles bet jų nekeičiant, palyginti su Direktyva 2005/35/EB. Konvencijoje MARPOL 73/78 vartojama savininko sąvoka patikslinama vietoj jos vartojant bendrovės sąvoką, nes ji gali reikšti įvairius laivą valdančius subjektus. Todėl ši išimtis taikoma bet kuriai organizacijai, kuri perėmė laivo veiklą pagal ISM kodeksą. Ši nuostata taikoma išplėstinei Direktyvos taikymo sričiai. Išimčių dėl nusikalstamų veikų nuostatos (5a straipsnis) ir išsamesnė informacija apie šias išimtis (5b straipsnis) išbraukta siekiant teisinio suderinamumo su Direktyva (ES) 2023/xxxx dėl nusikaltimų aplinkai. Direktyva 2009/123/EB nustatytos baudžiamosios atsakomybės už taršos iš laivų pažeidimus ribos panaikintos, nes dabar šios ribos reglamentuojamos Direktyva (ES) 2023/xxxx.

6 straipsnis. Valstybės narės uoste esantiems laivams taikomos vykdymo priemonės

Palyginti su galiojančia nuostata, nuostata nesikeičia. Siekiant padėti valstybėms narėms vykdyti savo pareigas pagal 6 straipsnį, pateikiamas naujas Direktyvos priedas, kuriame nurodomas orientacinis neatitikimų arba informacijos, dėl kurios gali kilti įtarimų, kad galėjo

¹⁴ Tarptautinis saugaus laivų eksploatavimo ir taršos prevencijos valdymo kodeksas, patvirtintas Tarptautinės jūrų organizacijos 1993 m. lapkričio 4 d. Asamblėjos rezoliucija A.741(18), su pakeitimais.

¹⁵ 2006 m. vasario 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 336/2006 dėl Tarptautinio saugaus valdymo kodekso įgyvendinimo Bendrijoje ir panaikinant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 3051/95 (Tekstas svarbus EEE).

būti įvykdytas neteisėtas išmetimas, sąrašas, o tai savo ruožtu įpareigoja uosto valstybę atlikti incidento patikrinimą.

8 straipsnis. Sankcijos

Straipsnis iš dalies keičiamas atsižvelgus į Direktyvos (ES) 2023/xxxx dėl nusikaltimų aplinkai poveikio reikšmę. Direktyvos 2005/35/EB peržiūra apims tik administracines sankcijas, o Direktyva (ES) 2023/xxxx apima baudžiamąsias sankcijas, taikomas už taršą iš laivų. Joje nurodomi principai, kaip perkeliant Direktyvą turėtų būti nustatomos sankcijos nacionalinėje teisėje, t. y. jos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Nacionalinėje teisėje nustatyta administracinių sankcijų sistema neturėtų daryti poveikio Direktyvai (ES) 2023/xxxx ir joje numatytiems sankcijoms¹⁶. 8 straipsnio naujoje pastraipoje nurodoma, kokios rūšies būtinos sankcijos turėtų būti nustatytos nacionalinėje teisinėje tvarkoje, į kurią turėtų būti įtrauktos baudos, skiriamos laivo bendrovei, remiantis laivybai taikomomis tarptautinėmis taisyklėmis, pagal kurias registruotas savininkas gali perduoti laivo veiklos ir (arba) techninį valdymą kitai bendrovei. Tokiais atvejais bendrovė būtų laikoma atsakinga už teršiančių medžiagų neteisėtą išmetimą į jūrą, užuot juos pristačius į uosto priėmimo įrenginius, nebent ji įrodytų, kad už išmetimą atsakingas kitas asmuo, t. y. kapitonas arba įgulos narys ar nariai, jei pastarieji veikė ne kapitono atsakomybe. Naujoje 8 straipsnio dalyje paaiškinama, kad jei įrodoma, jog už pažeidimą buvo atsakingas kitas asmuo, o ne bendrovė, jam turėtų būti skiriamos sankcijos pagal Direktyvą 2005/35/EB. Nuostatos, susijusios su baudžiamosiomis sankcijomis fiziniams asmenims (8a straipsnis), atsakomybe už nusikalstamas veikas (8b straipsnis) ir baudžiamosiomis sankcijomis juridiniams asmenims (8c straipsnis), buvo išbrauktos siekiant teisinio suderinamumo su Direktyva (ES) 2023/xxxx dėl nusikaltimų aplinkai.

8d straipsnis. Veiksmingas sankcijų skyrimas (naujas)

Tai naujas straipsnis, kuriuo siekiama nuosekliai taikyti Direktyvoje numatytą sankcijų sistemą visoje Sąjungoje ir suderinti skiriamas sankcijas. Nacionalinės teisminės ir administracinės institucijos, nustatydamos teršėjui skiriamų sankcijų dydį, turėtų atsižvelgti į visas svarbias aplinkybes. Atsižvelgiant į šia direktyva reglamentuojamų teršiančių medžiagų įvairovę ir į nuoseklų šių sankcijų skyrimo visoje Sąjungoje svarbą dėl tarpvalstybinio taršos iš laivų pobūdžio, tolesnis sankcijų dydžių veiksmingumas bus apibrėžtas įgyvendinimo akte, nustatant konkrečius sankcijų už įvairių teršiančių medžiagų išmetimą į jūrą taikymo kriterijus. Tokių papildomų kriterijų pavyzdys galėtų būti geografinė teritorija, kurioje buvo išmesta tam tikros rūšies teršianti medžiaga, atsižvelgiant į teritorijos jautrumą cheminėms medžiagoms, esančioms teršiančioje medžiagoje, pavyzdžiui, neteisėtas kepimo aliejaus išmetimas į Baltijos jūrą.

10 straipsnis. Keitimasis informacija ir patirtimi

Pagrindinis šios nuostatos principas nepasikeitė – Komisija, padedama EMSA, padeda valstybėms narėms užtikrinti reikalavimų vykdymą. Straipsnio pavadinimas buvo iš dalies pakeistas, siekiant parodyti, kad šiame straipsnyje nurodytos priemonės yra susijusios su keitimusi informacija ir patirtimi, būtinomis veiksmingam Direktyvos įgyvendinimui ir atitinkamų šalių bendradarbiavimui.

¹⁶ Direktyvos (ES) 2023/xxxx 5 ir 7 straipsniai skirti nebaudžiamosioms sankcijoms ir į šiuos reikalavimus turi būti atsižvelgta taikant Direktyvą 2005/35/EB.

Kad valstybės narės sklandžiau keistųsi informacija, buvo įtrauktos nuostatos stiprinti esamas skaitmenines priemones, kuriomis disponuoja valstybės narės, visų pirma sistemą „CleanSeaNet“, ir gerinti automatines sąsajas tarp esamų laivybos saugos duomenų bazių ir keitimosi informacija sistemų, įskaitant THETIS, THETIS-EU ir „SafeSeaNet“, kad teikiant integruotas jūrų paslaugas būtų laiku ir naudotojui patogiu formatu pateikiama tiksli informacija ir kad valstybės narės galėtų geriau vykdyti atranką patikrinimams. Siekiant užtikrinti veiksmingą Direktyvos įgyvendinimo stebėseną visose valstybėse narėse, taip pat numatyta, kad kiekviena valstybė narė kasmet patikrins 10 proc. sistema „CleanSeaNet“ siunčiamų perspėjimų. Visoje vykdymo užtikrinimo grandinėje turėtų būti sudarytos geresnės sąlygos gauti tokią informaciją nacionalinėms institucijoms ir tokia informacija suinteresuotoms kitų valstybių narių institucijoms, siekiant kuo labiau sumažinti vykdymo užtikrinimo veiklos administracinę našą. Komisija organizuos diskusijas, kuriose valstybių narių institucijos ir ekspertai turėtų keistis patirtimi. Šiuo tikslu siūloma rengti ekspertų susitikimus, skirtus bendrai praktikai ir gairėms nustatyti, pavyzdžiui, sudarius specialią ekspertų grupę. Iš straipsnio buvo išbrauktos nuostatos dėl EMSA užduočių, nes šios užduotys apibrėžtos atskira teisine priemone.

10a straipsnis. Ataskaitų teikimas (naujas)

Valstybių narių ataskaitų teikimo įpareigojimai buvo pakeisti išsamesne Direktyvos įgyvendinimo ataskaitų teikimo Komisijai sistema. Todėl dabar ataskaitos turėtų būti teikiamos iš karto, kai tik baigiama atitinkama veikla, naudojant specialią elektroninę pranešimų teikimo priemonę, kurią sukūrė ir prižiūri EMSA. Šia tvarka užtikrinama konkreti ir veiksmingesnė pranešimų teikimo sistema, nes išvengiama laiko tarpo tarp taršos incidento ar administracinės procedūros atlikimo datos ir faktinės pranešimo pateikimo datos. Straipsnyje reikalaujama, kad valstybės narės praneštų atitinkamus duomenis apie i) patikrinimus, ii) tikrinimo veiklą ir iii) paskirtas sankcijas. Jame taip pat reikalaujama, kad valstybės narės sistemoje „CleanSeaNet“ registruotų tikrinimo veiklą, kurios imtasi po to, kai valstybei narei buvo išsiųstas sistemos „CleanSeaNet“ perspėjimas, arba priešastis, dėl kurių nebuvo imtasi tolesnių veiksmų dėl tokio perspėjimo. Numatoma priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo būtų nustatytos išsamesnės taisyklės dėl ataskaitų teikimo tvarkos, įskaitant informacijos, kurią reikia pateikti, rūšies nurodymą. Komisija, padedama EMSA, šiais veiksmais stebės šios direktyvos įgyvendinimą ir veiksmingumą ir galės įvertinti rodiklius, kuriais bus matuojama pažanga siekiant Direktyvos tikslų.

10b straipsnis. Mokymas (naujas)

Šia nuostata siekiama padėti valstybėms narėms vykdyti atitinkamų vykdymo užtikrinimo grandinėje dalyvaujančių institucijų organizuojamą mokymo veiklą, siekiant užtikrinti, kad visi suinteresuotieji subjektai turėtų specializuotų įgūdžių ir gebėjimų, būtinų veiksmingai vykdyti savo funkcijas. Straipsnyje numatyta, kad Komisija, padedama EMSA, rengs mokymus ES valstybėms narėms, kad jos galėtų geriau vykdyti savo pareigas pagal Direktyvą, atsižvelgdamos į išplėstą taikymo sritį ir su šios direktyvos įgyvendinimu susijusius IMO reglamentavimo pokyčius. Tuo remdamasi EMSA reguliariai rengs seminarus ir aptars: i) su šios direktyvos įgyvendinimu susijusius technologinius pokyčius, įskaitant naujas skaitmenines priemones ir ii) valstybių narių geriausią patirtį ir jų taikomus įrodymų rinkimo ir neteisėto išmetimo tikrinimo metodus.

10c straipsnis. Informacijos skelbimas (naujas)

Tai naujas straipsnis. Komisija užtikrins, kad esminė, nekonfidenciali ir naujausia informacija apie taršą iš laivų būtų prieinama internetu. Tuo remdamasi EMSA internete paskelbs apžvalgą ir reguliariai ją atnaujins. Taip visuomenei bus prieinama bendra informacija apie kiekvieną taršos iš laivų incidentą ES teritorijoje. Tai būtų informacija, pavyzdžiui, apie palydovinio stebėjimo priemonėmis gautą perspėjimą, tolesnius veiksmus, kurių ėmėsi atitinkama valstybė narė, patikrinimo vietoje arba laivo patikrinimo faktus ir galutinį procedūros rezultatą, pavyzdžiui, paskirtą administracinę baudą, įskaitant jos dydį, laivo, kuriam ji paskirta, pavadinimą, vėliavą bei IMO numerį ir pagrindinius bylos, kurioje ji buvo paskirta, faktus. EMSA taip pat viešai skelbs šios direktyvos įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo apžvalgą valstybėse narėse, pateikdama šalių profilius su informacija, kuria vertinama pažanga siekiant konkrečių tikslų, pavyzdžiui, su nustatytų taršos incidentų skaičiumi arba administracinių procedūrų skaičiumi kiekvienoje šalyje, taip pat kai kuriais pagrindiniais jų santykio rodikliais. Pateikiamas naujas Direktyvos priedas, kuriame nurodoma viešai prieinamos informacijos rūšis.

10d straipsnis. Asmenų, pranešančių apie galbūt neteisėtus išmetimus, apsauga (naujas)

Naujoji EMSA skaitmeninių priemonių sąranga suteiks galimybę įspėti valstybę narę apie jūroje įvykusį neteisėtą išmetimą iš laivo. Pranešėjai (t. y. fiziniai asmenys, kurie praneša informaciją apie pažeidimus, gautą vykdant su darbu susijusią veiklą) turės specialų kanalą, kuriuo galės pranešti apie galimus pažeidimus. Šiame straipsnyje daroma nuoroda į pranešėjų apsaugą, susiejant ją su Direktyva (ES) 2019/1937, kuria nustatomi būtiniausi asmenų, pranešančių apie toliau nurodytus Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos standartai.

12a straipsnis. Vertinimas ir peržiūra (naujas)

Tai naujas straipsnis. Šioje nuostatoje numatyta, kad praėjus penkeriems metams po Direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę Komisija atliks jos įgyvendinimo vertinimą. Taip pat įtraukta peržiūros sąlyga, kurioje nurodoma, kad atliekant peržiūrą reikėtų atsižvelgti į visus būsimus tarptautinių taršos iš laivų prevencijos standartų, kurių reglamentavimas buvo nustatytas MARPOL 73/78, pakeitimus.

13 straipsnis. Komiteto procedūra

Tai naujas standartinis straipsnis, kuriuo nustatomas įgyvendinimo aktų priėmimas.

Buvę 5a-b, 8a-c, 11, 14 ir 15 straipsniai ir vienintelis priedas išbraukti.

Pirmiau minėti straipsniai išbraukti visų pirma atsižvelgus į Direktyvos (ES) 2023/xxxx dėl nusikaltimų aplinkai reikšmę ir į atvejus, kuriais tie straipsniai nebeaktualūs. Vienintelis Direktyvos 2005/35/EB priedas išbrauktas kaip pasenęs.

I priedas (naujas)

Tai naujas priedas, kuriame nurodomi atvejai, kuriais turėtų būti pradedami vykdymo užtikrinimo veiksmai, nes įtariama, kad laivas neteisėtai išmetė teršiančias medžiagas. Tokiu atveju valstybė narė turi atlikti patikrinimą uoste, kad patikrintų ir surinktų informaciją apie neteisėto išmetimo aplinkybes bei įrodymus. Priede pateikiamas orientacinis sąrašas, sudarytas iš neatitikimų ir informacijos, dėl kurių gali atsirasti pareiga atlikti patikrinimą, pavyzdžių, kaip antai ankstesnių uosto valstybės patikrinimų arba policijos, aplinkosaugos ar kitų institucijų atlikto patikrinimo rezultatai, patikrinimai dėl atliekų pristatymo iš laivų į uosto priėmimo įrenginius arba informacija, kuria keičiamasi arba kuri gaunama naudojantis

integruotomis jūrų paslaugomis. Jei patikrinimo metu nustatoma faktų, kad įvyko neteisėtas išmetimas, turi deramai būti pradėta atitinkama procedūra.

II priedas (naujas)

Tai naujas priedas, kuriame pateikiamas nebaigtinis informacijos, kuri turi būti atskleista visuomenei apie kiekvieną taršos incidentą ir apie Direktyvos įgyvendinimą kiekvienoje valstybėje narėje, rūšių sąrašas. Tokia informacija bus pateikiama naudotojui patogiu formatu, pavyzdžiui, žemėlapiu pavidalu, kuriame naudotojas gali priartinti dominančios geografinės teritorijos vaizdą ir pamatyti, kaip tam tikrais metais buvo sprendžiami taršos incidentai. Viešai skelbiama informacija būtų pateikiama netechnine kalba, siekiant informuoti visuomenę, kokių tolesnių veiksmų imasi valstybės narės dėl taršos incidentų ir kokiems laivams buvo skirtos baudos.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

kuria iš dalies keičiama Direktyva 2005/35/EB dėl taršos iš laivų ir sankcijų už taršos pažeidimus, įskaitant baudžiamąsias, įvedimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 100 straipsnio 2 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁷,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹⁸,
laikydami prastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) Sąjungos jūrų politikos tikslas – užtikrinti aukštą saugos ir aplinkos apsaugos lygį. Tą tikslą galima pasiekti laikantis tarptautinių konvencijų, kodeksų bei rezoliucijų, kartu garantuojant Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje įtvirtintą laivybos laisvę;
- (2) Tarptautinėje konvencijoje dėl teršimo iš laivų prevencijos (MARPOL 73/78) nustatyti bendrieji draudimai išmesti laivų atliekas į jūrą, tačiau joje taip pat nustatytos sąlygos, kuriomis tam tikros medžiagos gali būti išmetamos į jūros aplinką;
- (3) priėmus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/35/EB¹⁹, buvo padaryti reikšmingi MARPOL 73/78 ir jos priedų pakeitimai, kuriais buvo nustatytos griežtesnės normos ir draudimai dėl medžiagų išmetimo iš laivų į jūrą. Reikėtų atsižvelgti į šiuos pakeitimus ir į Direktyvos 2005/35/EB įgyvendinimo patirtį;
- (4) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/883²⁰ užtikrinama, kad atliekos būtų pristatomos į Sąjungos uostus, kur jos surenkamos tinkamais uosto priėmimo įrenginiais. Direktyvos (ES) 2019/883/EB vykdymo užtikrinimas kartu su Direktyva 2005/35/EB yra pagrindinė taršos iš laivų prevencijos priemonė. Kad Direktyvos (ES) 2019/883 dėl atliekų pristatymo į uosto priėmimo įrenginius nuostatas atitinkanti vykdymo užtikrinimo sistema būtų veiksminga, integruota ir nuosekli, Direktyva 2005/35/EB turėtų būti iš dalies pakeista – į

¹⁷ OL C 77, 2009 3 31, p. 69.

¹⁸ OL C 202, 2016 6 7, p. 177.

¹⁹ 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/35/EB dėl taršos iš laivų ir sankcijų už pažeidimus įvedimo (OL L 255, 2005 9 30, p. 11).

²⁰ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/883 dėl uosto priėmimo įrenginių, į kuriuos pristatomos laivų atliekos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2010/65/ES ir panaikinama Direktyva 2000/59/EB (OL L 151, 2019 6 7, p. 116).

išplėstą jos taikymo sritį turėtų būti įtraukti MARPOL 73/78 IV–VI priedai, kad nebūtų paskatų teršiančias medžiagas iš laivų neteisėtai išmesti į jūrą, užuot jas pristačius į uosto priėmimo įrenginius pagal Direktyvos (ES) 2019/883 nuostatas;

- (5) į Direktyvos (ES) 2019/883 taikymo sritį nepatenka MARPOL 73/78 III priedas, nes supakuotos prekės nėra priskiriamos atliekų kategorijai, todėl jos paprastai nepristatomos į uosto priėmimo įrenginius. Tačiau yra tikimybė, kad į jūrą gali būti neteisėtai išmestos supakuotos kenksmingos medžiagos. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Direktyvos 2005/35/EB taikymo sritis turėtų būti išplėsta įtraukiant MARPOL 73/78 III priedą. Todėl pagal Direktyvą 2005/35/EB turėtų būti draudžiama išmesti kenksmingas medžiagas į jūrą, nebent kompetentingos institucijos nustatytų, kad tai buvo būtina laivo saugumui užtikrinti arba žmonių gyvybei jūroje gelbėti;
- (6) į MARPOL 73/78 2 straipsnyje pateiktą išmetimo apibrėžtį įtraukta kenksmingų medžiagų pašalinimo iš laivų sąvoka. MARPOL 73/78 VI priede kalbama apie oro taršos iš laivų prevenciją. VI priede ir atitinkamose IMO gairėse dėl išmetamųjų dujų valymo sistemų (EGCS) (Rezoliucija MEPC.340 (77)) leidžiama laivuose naudoti EGCS kaip alternatyvų atitikties metodą sieros oksido (SOx) išmetimui mažinti. VI priede reglamentuojamos EGCS liekanos ir išleidžiamos nuotekos, uždraudžiant jų išmetimą į jūrą ir reikalaujant pristatyti jas į tinkamus uosto priėmimo įrenginius (uždaro kontūro sistemų EGCS liekanų atveju) arba reglamentuojant jų išmetimo sąlygas (atviro kontūro sistemų išleidžiamų nuotekų atveju). Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/802²¹ į Sąjungos teisę perkeliama tarptautiniai su SOx susiję standartai, o Direktyva (ES) 2019/883 užtikrinama, kad EGCS liekanos būtų pristatomos į uosto priėmimo įrenginius. Kadangi EGCS liekanos ir išleidžiamos nuotekos gali užteršti jūros aplinką, neteisėto išmetimo atveju turėtų būti skiriamos Direktyvoje 2005/35/EB numatytos sankcijos. Dėl šių priežasčių Direktyvos 2005/35/EB taikymo sritis turėtų būti išplėsta ir apimti EGCS liekanas bei išleidžiamas nuotekas, atsižvelgiant į IMO parengtas gaires, nedarant poveikio Direktyvos (ES) 2016/802 nuostatomis, kuriomis nustatomos griežtesnės išmetimo normos ir sankcijos už jas;
- (7) Direktyva (ES) 2023/xxxx²² užtikrinamos bendros nusikalstamų veikų aplinkai apibrėžtys ir galimybė skirti atgrasomas, veiksmingas ir proporcingas baudžiamąsias sankcijas už sunkius su aplinkos apsauga susijusius pažeidimus. Direktyva 2005/35/EB buvo iš dalies pakeista Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/123/EB²³, kuria nustatytos baudžiamosios sankcijos už tam tikrus Direktyvos 2005/35/EB pažeidimus, kurie dabar turėtų patekti į Direktyvos (ES) 2023/xxxx taikymo sritį. Atitinkamai Direktyvos 2005/35/EB nuostatos, kurios buvo įtrauktos arba pakeistos Direktyva 2009/123/EB, turėtų būti išbrauktos iš Direktyvos 2005/35/EB;
- (8) administracinės sankcijos, nustatytos perkeliant Direktyvą 2005/35/EB, neturėtų daryti poveikio Direktyvai (ES) 2023/xxxx. Valstybės narės turėtų apibrėžti administracinės ir baudžiamosios teisės vykdymo užtikrinimo taikymo sritį, kiek tai susiję su taršos iš laivų pažeidimais pagal jų nacionalinę teisę. Taikydamos nacionalinę teisę, kuria perkeliama Direktyva 2005/35/EB, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad skiriant baudžiamąsias ir administracines sankcijas būtų laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos principų, įskaitant principą *ne bis in idem*;

²¹ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/802 dėl sieros kiekio sumažinimo tam tikrose skystojo kuro rūšyse (kodifikuota redakcija) (OL L 132, 2016 5 21, p. 58).

²² OL L xxxx.

²³ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/123/EB, iš dalies keičianti Direktyvą 2005/35/EB dėl taršos iš laivų ir sankcijų už pažeidimus įvedimo (OL L 280, 2009 10 27, p. 52).

- (9) Direktyvoje 2005/35/EB numatytas sankcijas reikėtų griežtinti užtikrinant nuoseklų administracinių sankcijų skyrimą visoje Sąjungoje. Siekiant sustiprinti atgrasomąjį sankcijų, taikomų už taršos iš laivų pažeidimus, poveikį, tokios sankcijos turėtų būti paskiriamos bent jau kaip baudos laivo bendrovei, išskyrus atvejus, kai įmonė gali įrodyti, kad už teršalų išmetimą atsakingas kapitonas arba įgulos narys ar nariai, jei pastarieji veikė ne kapitono atsakomybe. Šiame kontekste laivo bendrovė – tai laivo savininkas arba bet kuri kita organizacija ar asmuo, pavyzdžiui, valdytojas arba laivo be įgulos frachtuotojas, kuris iš laivo savininko perėmė atsakomybę už laivo veiklą pagal Tarptautinį saugaus laivų eksploatavimo ir taršos prevencijos vadybos kodeksą (ISM kodeksas)²⁴, perkeltą į Sąjungos teisę Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 336/2006²⁵. Direktyvoje 2005/35/EB turėtų būti pripažinta, kad registruotas savininkas gali perduoti laivo valdymą kitam subjektui, kuris tokiu atveju pirmiausia turėtų būti laikomas atsakingu už savo įsipareigojimų pagal ISM kodeksą nevykdymą, kai jis privalėjo užtikrinti, kad būtų išvengta žalos aplinkai arba kad laivo veikla būtų perduota kvalifikuotam personalui;
- (10) nacionalinės administracinės ir teisminės institucijos, nustatydamos teršėjui skiriamų sankcijų dydį, turėtų atsižvelgti į visas svarbias aplinkybes. Atsižvelgiant į Direktyva 2005/35/EB reglamentuojamų teršiančių medžiagų įvairovę ir į reglamentuojamos veiklos tarpvalstybinio pobūdžio nulemtą nuoseklaus sankcijų skyrimo visoje Sąjungoje svarbą, tolesnis sankcijų dydžių derinimas ir veiksmingumas turėtų būti skatinamas nustatant konkrečius sankcijų už įvairių teršiančių medžiagų išmetimą skyrimo kriterijus. Siekiant užtikrinti vienodas sankcijų skyrimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011²⁶. Tokiems įgyvendinimo aktams priimti turėtų būti taikoma nagrinėjimo procedūra;
- (11) kai valstybė narė įtaria, kad jos uoste arba pakrantės terminale savanoriškai esantis laivas įvykdė neteisėtą išmetimą, turėtų būti atliktas atitinkamas patikrinimas siekiant nustatyti aplinkybes. Siekiant padėti valstybėms narėms vykdyti Direktyvoje 2005/35/EB nustatytus tokių laivų tikrinimo įpareigojimus, Direktyvos 2005/35/EB I priede pateikiamas orientacinis neatitikimų arba informacijos, į kurią kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti kiekvienu konkrečiu atveju nustatydamos, ar laivas turėtų būti laikomas įtartinu, sąrašas;
- (12) papildomų bendradarbiavimo priemonių ir valstybių narių įpareigojimų teikti ataskaitas iki šiol nepakako, kad būtų galima išsamiai išanalizuoti, ar teršėjams skiriamos veiksmingos, atgrasomos ir proporcingos sankcijos ir ar Komisija turi pakankamai duomenų Direktyvos 2005/35/EB įgyvendinimui stebėti. Siekiant užtikrinti veiksmingą ir nuoseklų Direktyvos 2005/35/EB vykdymą, turėtų būti sudarytos geresnės sąlygos keistis informacija ir patirtimi glaudžiau bendradarbiaujant, kartu užtikrinant, kad Komisijai būtų pateikta pakankamai duomenų, kad būtų galima tinkamai stebėti, kaip įgyvendinama Direktyva 2005/35/EB;
- (13) dabartinė palydovinė sistema „CleanSeaNet“, kuria valstybių narių valdžios institucijoms pranešama apie galbūt neteisėtus išmetimus, turėtų būti toliau tobulinama, kad būtų įtraukta

²⁴ Tarptautinis saugaus laivų eksploatavimo ir taršos prevencijos valdymo kodeksas, patvirtintas Tarptautinės jūrų organizacijos 1993 m. lapkričio 4 d. Asamblėjos rezoliucija A.741(18), su pakeitimais.

²⁵ 2006 m. vasario 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 336/2006 dėl Tarptautinio saugaus valdymo kodekso įgyvendinimo Bendrijoje ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 3051/95 (Tekstas svarbus EEE) (OL L 64, 2006 3 4, p. 1).

²⁶ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

informacija apie papildomas teršiančias medžiagas, kurioms taikoma Direktyva 2005/35/EB. Informacija, susijusi su tikėtinais arba tikrais išmetimais, apie kuriuos valstybės narės praneša pagal Direktyvą 2005/35/EB, ir su kitomis Sąjungos laivybos saugos duomenų bazėmis (pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/59/EB²⁷ sukurta Sąjungos keitimosi jūrų laivybos informacija sistema „SafeSeaNet“ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/16/EB²⁸ sukurta inspektavimo duomenų baze THETIS) turėtų būti integruota ir naudotojui patogiu elektroniniu formatu perduodama vykdymo užtikrinimo grandinėje dalyvaujančioms nacionalinėms institucijoms, kad jos galėtų laiku reaguoti. Tokia informacija, kai ji susijusi su tikru ar tikėtinu išmetamųjų dujų valymo sistemos liekanų išmetimu iš laivo, taip pat turėtų būti automatiškai perduodama į specialų THETIS modulį (THETIS-EU), sukurta Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2015/253, siekiant padėti valstybėms narėms vykdyti vykdymo užtikrinimo veiksmus pagal Direktyvos (ES) 2016/802 nuostatas. Siekiant užtikrinti veiksmingą Direktyvos įgyvendinimo stebėseną visose valstybėse narėse, per pirmuosius trejus metus nuo šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę kiekviena valstybė narė turėtų užtikrinti, kad per metus patikrins 10 proc. sistema „CleanSeaNet“ siunčiamų perspėjimų. Galimybė susipažinti su šia informacija turėtų būti suteikta kitų valstybių narių institucijoms, kurios ja domisi kaip kito įplaukimo uosto valstybės, pakrantės valstybės, kurioms turi įtakos tikėtinai išmetimas, arba laivo vėliavos valstybės, siekiant palengvinti veiksmingą ir savalaikį tarpvalstybinį bendradarbiavimą, sumažinti administracinę vykdymo užtikrinimo našta ir galiausiai veiksmingai bausti pažeidėjus už Direktyvos 2005/35/EB pažeidimus;

- (14) Europos tvarios laivybos forume įsteigto atliekų išmetimo iš laivų pogrupio, į kurį suburti įvairūs taršos iš laivų ir laivų atliekų tvarkymo sričių ekspertai, darbas 2017 m. gruodžio mėn. buvo nutrauktas rengiantis pradėti tarpinstitucines derybas dėl Direktyvos (ES) 2019/883. Kadangi tas laikinasis pogrupis teikė Komisijai vertingas konsultacijas ir specialistų išvadas, reikėtų sukurti panašią ekspertų grupę, kuriai būtų suteikti įgaliojimai keistis šios direktyvos taikymo patirtimi, siekiant padėti valstybėms narėms stiprinti savo gebėjimus aptikti ir patikrinti taršos incidentus ir užtikrinti veiksmingą Direktyvos 2005/35/EB vykdymą;
- (15) Reglamentu (ES) xxxx/xxxx²⁹ įsteigta Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA) turėtų teikti reikiamą paramą Komisijai, kad būtų užtikrintas šios direktyvos įgyvendinimas;
- (16) valstybės narės turėtų pranešti Komisijai informaciją, reikalingą tinkamai Direktyvos 2005/35/EB įgyvendinimo stebėsenai užtikrinti. Siekiant sumažinti administracinę našta ir padėti Komisijai analizuoti valstybių narių pateiktus duomenis, tokią informaciją valstybės narės turėtų pranešti naudodamosi specialia elektronine pranešimų teikimo priemone. Jei tokia informacija yra susijusi su fiziniams asmenims paskirtomis arba su jais susijusiomis sankcijomis, tokia informacija turi būti anonimizuota. Siekiant užtikrinti, kad pagal Direktyvą 2005/35/EB pranešamą informaciją valstybės narės galėtų palyginti tarpusavyje ir kad ji būtų renkama suderintu elektroniniu formatu ir teikimo tvarka, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011;
- (17) siekdama padėti valstybėms narėms plėtoti savo gebėjimus, susijusius su veiksmingu Direktyvos 2005/35/EB vykdymu, kurį užtikrina nacionalinės administracinės ir teisminės

²⁷ 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/59/EB, įdiegianti Bendrijos laivų eismo stebėsenos ir informacijos sistemą ir panaikinanti Tarybos direktyvą 93/75/EEB (OL L 208, 2002 8 5, p. 10).

²⁸ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/16/EB dėl uosto valstybės kontrolės (nauja redakcija) (OL L 131, 2009 5 28, p. 57).

²⁹ OL L xxxx.

institucijos, Komisija turėtų rengti valstybėms narėms konsultacijas ir mokymus, susijusius, be kita ko, su geriausiai pažeidimų aptikimo, tikrinimo ir įrodymų rinkimo metodais ir patirtimi, taip pat ji turėtų rengti konsultacijas dėl atitinkamų MARPOL 73/78 reglamentavimo pokyčių ir esamų technologinių pasiekimų, įskaitant naujas skaitmenines priemones, kad būtų sudarytos geresnės sąlygos vykdymą užtikrinti veiksmingai, ekonomiškai efektyviai ir tikslingai;

- (18) siekiant didinti visuomenės informuotumą apie taršą iš laivų ir gerinti aplinkos apsaugą, valstybių narių teikiama informacija apie Direktyvos 2005/35/EB taikymą turėtų būti viešai prieinama Sąjungos lygmeniu apžvalgoje ir apimti Direktyvos 2005/35/EB II priede išvardytą informaciją. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB³⁰ siekiama valstybėse narėse užtikrinti teisę gauti informaciją apie aplinką pagal Konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (Orhuso konvencija), kurios šalimi yra Sąjunga. Komisija turėtų saugoti valstybių narių gautos informacijos konfidencialumą, nepažeisdama Direktyvos 2003/4/EB nuostatų;
- (19) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2019/1937³¹ nustatyti būtiniausi pranešimų apie Sąjungos teisės, įskaitant Direktyvą 2005/35/EB, pažeidimus ir apie tokius pažeidimus pranešančių asmenų apsaugos standartai. Valstybės narės visų pirma turėtų užtikrinti, kad į Direktyvos (ES) 2019/1937 taikymo sritį patenkančiai įgulai, pranešusiai apie tikrai arba galbūt neteisėtus išmetimus, būtų suteikta apsauga. Be esamų nacionaliniu lygmeniu teikiamų pranešimų teikimo kanalų, reglamentuojamų Direktyva (ES) 2019/1937, Komisija turėtų sudaryti galimybę naudotis centralizuotu išoriniu pranešimų teikimo internetu kanalu, kuriuo būtų galima pranešti apie tikrai arba galbūt neteisėtus išmetimus, ir perduoti tokius pranešimus atitinkamai valstybei narei arba valstybėms narėms, kurios vėliau turėtų tvarkyti šiuos pranešimus pagal Direktyvą (ES) 2019/1937, įskaitant gavimo patvirtinimą, tinkamą grįžtamąją informaciją ir tolesnius veiksmus. Komisija turėtų užtikrinti pranešimus teikiančių asmenų tapatybės konfidencialumo apsaugą, be kita ko, prireikus apribodama atitinkamų asmenų, pavyzdžiui, asmenų, kurie įtraukti į pranešimą kaip galbūt neteisėto išmetimo dalyviai, naudojimąsi tam tikromis duomenų apsaugos teisėmis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725³² 25 straipsnio 1 dalies c ir h punktus ir 25 straipsnio 2 dalį, tokiu mastu ir tiek laiko, kiek tai būtina siekiant užkirsti kelią bandymams trukdyti teikti pranešimus arba bandymams kliudyti, pakenkti tolesniems veiksams, visų pirma tyrimams, ar juos sulėtinti arba bandymams išsiaiškinti pranešimus teikiančių asmenų tapatybę, taip pat siekiant kovoti su tokiais bandymais;
- (20) vadovaujantis Reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsnio 1 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis pateikė nuomonę [2023 m. xx xx]³³;
- (21) IMO vyksta diskusijos dėl naujų su tarptautine laivyba, teršiančia vandenį ir orą, susijusių aplinkosaugos klausimų. Šie klausimai apima vandens taršą į jūras išmetamomis šiukšlėmis,

³⁰ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

³¹ 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos (OL L 305, 2019 11 26, p. 17).

³² 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (Tekstas svarbus EEE) (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

³³ OL C xxxx.

pavyzdžiui, prarastais konteineriais ir plastiko granulėmis, povandeniniu triukšmu ir oro teršalais, pavyzdžiui, juodąja anglimi. Po šių diskusijų gali būti priimtos naujos taisyklės pagal MARPOL 73/78. Be to, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/56/EB³⁴ reikalaujama, kad valstybės narės pasiektų gerą jūrų aplinkos būklę, kuri, be kita ko, vertinama pagal į jūras išmetamų šiukšlių ir povandeninio laivų keliamo triukšmo kokybinius deskriptorius. Be to, Direktyvoje (ES) 2023/xxxx³⁵ nustatytos azoto dioksido (NO₂), susidarancio dėl išmetamų azoto oksidų (NO_x), ribinės vertės. Laivybos veikla prisideda prie didesnio NO₂ kiekio išmetimo pakrančių ir uostų teritorijose. Todėl būsimoje Direktyvos 2005/35/EB peržiūroje turėtų būti atsižvelgta į naujas aplinkybes, o Komisija turėtų išnagrinėti galimybę prireikus pakeisti šios direktyvos taikymo sritį, atsižvelgdama į bet kokius naujus tarptautinius MARPOL 73/78 standartus. Būsimoje peržiūroje turėtų būti įvertinta galimybė prireikus pakeisti Direktyvos 2005/35/EB taikymo sritį, kad į ją būtų įtrauktas MARPOL VI priede reglamentuojamas SO_x ir NO_x išmetimas, remiantis įgyvendinant Direktyvą (ES) 2016/802 įgyta patirtimi ir atsižvelgiant į SO_x ir NO_x, išmetamų iš laivų, kiekio stebėsenos ir aptikimo raidą bei brandą, siekiant užtikrinti nuoseklią, efektyvią ir veiksmingą vykdymo užtikrinimo tvarką, taip pat skirti atgrasomas sankcijas už išmetimą, laikantis Nulinės taršos veiksmų plano, visų pirma jo 5 pavyzdinės iniciatyvos „Jėgų suvienijimas siekiant užtikrinti nulinės taršos tikslo įgyvendinimą“;

- (22) kadangi šios direktyvos tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti dėl tarptautinio žalos, kurią gali sukelti neteisėtas išmetimas, kuriam taikoma ši direktyva, pobūdžio ir efektyvių, atgrasomų ir proporcingų sankcijų prieinamumo, o dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, pagal Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (23) šia direktyva gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, visų pirma pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, įskaitant asmens duomenų apsaugą, teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, nekaltumo prezumpciją ir teisę į gynybą, teisėtumo ir nusikalstamų veikų bei bausmių proporcingumo principus, taip pat teisę nebūti du kartus teisiamam ar baudžiamam baudžiamajame procese už tą pačią nusikalstamą veiką. Šia direktyva minėtos teisės ir principai turėtų būti visapusiškai gerbiami ir atitinkamai įgyvendinami;
- (24) todėl Direktyva 2005/35/EB turėtų būti iš dalies pakeista,
- PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:**

1 straipsnis

Direktyvos 2005/35/EB pakeitimai

Direktyva 2005/35/EB iš dalies keičiama taip:

- (1) pavadinimas pakeičiamas taip:

³⁴ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva) (Tekstas svarbus EEE) (OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

³⁵ OL L xxxx.

„Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl tarptautinių standartų taršos iš laivų srityje vykdymo užtikrinimo ir sankcijų už taršos pažeidimus įvedimo“;

(2) 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

Tikslas

1. Šios direktyvos tikslas – įtraukti į Sąjungos teisę tarptautinius standartus taršos iš laivų srityje ir užtikrinti, kad už teršiančių medžiagų neteisėtą išmetimą atsakingiems asmenims būtų skiriamos atgrasomos, veiksmingos ir proporcingos administracinės sankcijos, siekiant pagerinti saugumą jūroje ir sustiprinti jūros aplinkos apsaugą nuo taršos iš laivų.
2. Šia direktyva neužkertamas kelias valstybėms narėms imtis griežtesnių tarptautinę teisę atitinkančių priemonių ir pagal savo nacionalinę teisę nustatyti administracines arba baudžiamąsias sankcijas.“;

(3) 2 straipsnis pakeičiamas taip:

„2 straipsnis

Apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

1. MARPOL 73/78 – 1973 m. Tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos ir jos 1978 m. naujausios redakcijos protokolas;
2. teršiančios medžiagos – medžiagos, kurioms taikomas MARPOL 73/78 I priedas (nafta), II priedas (nefasuotos nuodingos skystos medžiagos), III priedas (jūra vežamos supakuotos kenksmingos medžiagos), IV priedas (nuotekos iš laivų), V priedas (šiukšlės iš laivų), ir išmetamųjų dujų valymo sistemos liekanos;
3. išmetamųjų dujų valymo sistemos liekanos – tai bet kokia medžiaga, kuri iš plovimo vandens ar aušinimo vandens buvo pašalinta valymo sistemoje, arba išleidžiamos nuotekos, kurios neatitinka išmetimo kriterijaus, arba kitos liekanos iš išmetamųjų dujų valymo sistemos ir išmetamos į jūrą taikant MARPOL 73/78 VI priedo 4 taisyklėje nurodytą teršalų išmetimo mažinimo atitikties metodą, kuris naudojamas kaip alternatyva MARPOL 73/78 VI priedo 14 taisyklėje nustatytiems teršalų kiekio mažinimo standartams, atsižvelgiant į IMO parengtas gaires;
 - (a) išmetimas – bet koks pašalinimas iš laivo, kaip nurodyta MARPOL 73/78 2 straipsnyje;
4. laivas – jūros aplinkoje eksploatuojamas bet kokio tipo jūrų laivas, neatsižvelgiant į jo vėliavą, įskaitant laivus su povandeniniais sparnais, laivus su oro pagalve, povandeninius laivus ir plūdriąsias plaukiojančias priemones;
5. juridinis asmuo – tokį statusą pagal taikytiną nacionalinę teisę turintis juridinis asmuo, išskyrus valstybes arba pagal valstybės suteiktus įgaliojimus veikiančias viešosios valdžios institucijas, arba viešąsias tarptautines organizacijas;

6. bendrovė – laivo savininkas arba bet kuri kita organizacija ar asmuo, pavyzdžiui, valdytojas arba laivo be įgulos frachtuotojas, iš laivo savininko perėmę atsakomybę už laivo veiklą.“;

(4) 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

Pažeidimai

1. Valstybės narės užtikrina, kad teršiančių medžiagų išmetimas iš laivų į bet kurią iš 3 straipsnio 1 dalyje paminėtų teritorijų būtų laikomas pažeidimu, išskyrus atvejus, kai:
 - (a) teršiančių medžiagų, kurioms taikomas MARPOL 73/78 I priedas, išmetimas atitinka MARPOL 73/78 I priedo 15, 34, 4.1 arba 4.3 taisyklėse nustatytas sąlygas;
 - (b) teršiančių medžiagų, kurioms taikomas MARPOL 73/78 II priedas, išmetimas atitinka MARPOL 73/78 II priedo 13, 3.1.1 arba 3.1.3 taisyklėse nustatytas sąlygas;
 - (c) teršiančių medžiagų, kurioms taikomas MARPOL 73/78 III priedas, išmetimas atitinka MARPOL 73/78 III priedo 8.1 taisyklėje nustatytas sąlygas;
 - (d) teršiančių medžiagų, kurioms taikomas MARPOL 73/78 IV priedas, išmetimas atitinka MARPOL 73/78 IV priedo 3, 11.1 ir 11.3 taisyklėse nustatytas sąlygas;
 - (e) teršiančių medžiagų, kurioms taikomas MARPOL 73/78 V priedas, išmetimas atitinka MARPOL 73/78 V priedo 4.1, 4.2, 5, 6.1, 6.2, 7 taisyklėse ir Tarptautinio laivybos poliariniuose vandenyse kodekso II-A dalies 5.2 skirsnyje nustatytas sąlygas ir
 - (f) išmetamųjų dujų valymo sistemos liekanų išmetimas atitinka MARPOL 73/78 VI priedo 14.1, 14.4, 14.6 ir 3.1.1 taisyklėse nustatytas sąlygas.
2. Kiekviena valstybė narė imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad visi fiziniai ar juridiniai asmenys, padarę pažeidimą, kaip apibrėžta 1 dalyje, būtų patraukti atsakomybėn.“;

(5) 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„5 straipsnis

Išimtys

1. Teršiančių medžiagų, kurioms taikomi MARPOL 73/78 I, II ir VI priedai, išmetimas į 3 straipsnio 1 dalies c, d ir e punktuose paminėtas teritorijas nelaikomas bendrovės, kapitono ar įgulos padarytu pažeidimu, jei jis tenka abi šias sąlygas:
 - (a) išmetimas įvyko dėl laivo ar jo įrenginių gedimo;
 - (b) jeigu įvykus gedimui ar nustačius išmetimą buvo imtasi visų įmanomų atsargos priemonių išmetimui išvengti arba sumažinti jį iki minimumo.
2. 1 dalis netaikoma, jei už gedimą atsakinga bendrovė, kapitonas arba įgula veikė turėdami tikslą sukelti gedimą arba veikė aplaidžiai ir žinodami, kad gedimas greičiausiai atsiras.“;

- (6) 5a straipsnis išbraukiamas;
- (7) 5b straipsnis išbraukiamas;
- (8) 6 straipsnis papildomas 3 dalimi:
 - 3. Orientacinis neatitikimų arba informacijos, kaip jie suprantami 1 dalyje, sąrašas pateikiamas šios direktyvos I priede.“;
- (9) 8 straipsnis pakeičiamas taip:

„8 straipsnis

Sankcijos

- 1. Nepažeisdamos valstybių narių įsipareigojimų pagal Direktyvą (ES) 2023/xxxx³⁶, valstybės narės nustato administracinių sankcijų, skiriamų už šios direktyvos 4 straipsnį ir 5 straipsnio 2 dalį įgyvendinančių nacionalinių nuostatų pažeidimus, sistemą ir užtikrina, kad tokios sankcijos būtų skiriamos. Numatytos administracinės sankcijos turi būti atgrasomos, veiksmingos ir proporcingos.
 - 2. Valstybės narės užtikrina, kad į nacionalinę teisę perkeltiant šią direktyvą įvestos sankcijos apimtų baudas, skiriamas bendrovei pažeidimo padarymo metu, nebent bendrovė gali įrodyti, kad už pažeidimą atsakingas kapitonas arba įgula, jei įgula veikė ne kapitono atsakomybe.
 - 3. Jei įrodoma, kad už atitinkamo pažeidimo padarymą buvo atsakingas kapitonas arba įgula, jei įgula veikė ne kapitono atsakomybe, valstybės narės užtikrina, kad tokiems asmenims būtų skiriamos sankcijos pagal šios direktyvos nuostatas.“;
- (10) 8a straipsnis išbraukiamas;
 - (11) 8b straipsnis išbraukiamas;
 - (12) 8c straipsnis išbraukiamas;
 - (13) įterpiamas 8d straipsnis:

„8d straipsnis

Veiksmingas sankcijų skyrimas

- 1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos, nustatydamos, kokios rūšies ir dydžio administracinę sankciją skirti fiziniam ar juridiniam asmeniui, kurią jos pripažino atsakingu už pažeidimą, kaip jis suprantamas 4 straipsnyje ir 5 straipsnio 2 dalyje, atsižvelgtų į visas reikšmingas pažeidimo aplinkybes, įskaitant:
 - (a) išmetimo pobūdį, sunkumą ir trukmę;
 - (b) atsakingo asmens kaltės laipsnį;
 - (c) žalą, kurią išmetimas padarė aplinkai ar žmonių sveikatai;
 - (d) atsakingo asmens finansinį pajėgumą, prireikus atsižvelgiant į atsakingo juridinio asmens metinę apyvartą pasauliniu mastu;
 - (e) ekonominę naudą, kurią iš pažeidimo atsakingas asmuo gavo arba tikėjosi gauti;

³⁶ OL L xxxx.

- (f) priemonės, kurių ėmėsi atsakingas asmuo, kad užkirstų kelią išmetimui arba sušvelnintų jo poveikį;
 - (g) atsakingo asmens bendradarbiavimo su kompetentinga institucija lygį, įskaitant bet kokius veiksmus, kuriais siekiama išvengti arba sutrukdyti kompetentingai institucijai atlikti atitinkamą patikrinimą ar kitokį tyrimą, ir
 - (h) visus ankstesnius atsakingo asmens padarytus pažeidimus.
2. Siekdama užtikrinti vienodą šio straipsnio taikymą, Komisija įgyvendinimo aktais gali nustatyti išsamias taisykles, į kuriuos kriterijus valstybės narės turi atsižvelgti, kai pagal šią direktyvą skiria sankcijas už kiekvienos rūšies teršiančių medžiagų išmetimą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 13 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;
- (14) 10 straipsnis pakeičiamas taip:

„10 straipsnis

Keitimasis informacija ir patirtimi

1. Šios direktyvos tikslais valstybės narės ir Komisija bendradarbiauja keisdamosi informacija, remdamosi Direktyvos 2002/59/EB³⁷ 22a straipsnio 3 dalyje ir III priede nustatyta Sąjungos keitimosi jūrų laivybos informacija sistema („SafeSeaNet“), kad būtų pasiekti šie tikslai:
- (a) tobulinti veiksmingam šios direktyvos įgyvendinimui reikalingą informaciją, visų pirma tą, kurią teikia šia direktyva įsteigta Europos palydovinė taršos aptikimo sistema („CleanSeaNet“), siekiant sukurti patikimus teršiančių medžiagų jūroje sekimo metodus;
 - (b) sukurti ir įgyvendinti tinkamą kontrolės ir stebėsenos sistemą, derinant pagal a punktą pateiktą informaciją su informacija, pateikta sistemoje „SafeSeaNet“ ir kitose Sąjungos informacinėse duomenų bazėse ir priemonėse, įskaitant informacijos, susijusios su tikru arba tikėtiniu išmetamųjų dujų valymo sistemos liekanų išmetimu, perdavimą į specialų THETIS modulį (THETIS-EU), sukurtą Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2015/253³⁸, kad būtų lengviau iš anksto nustatyti ir stebėti teršiančias medžiagas išmetančius laivus, siekiant optimizuoti nacionalinių institucijų vykdymo užtikrinimo veiksmus;
 - (c) optimaliai naudoti pagal a ir b punktus pateiktą informaciją, taip pat informaciją, kurią valstybės narės praneša pagal 10a straipsnį, siekiant sudaryti geresnes sąlygas kompetentingoms institucijoms, kitų valstybių narių institucijoms ir Komisijai susipažinti su tokia informacija ir ja keistis ir
 - (d) per trejus metus nuo šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dienos užtikrinti, kad kompetentingos institucijos kasmet patikrintų ne mažiau kaip 10 proc. sistema „CleanSeaNet“ siunčiamų perspėjimų.

³⁷ 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/59/EB, įdiegianti Bendrijos laivų eismo stebėsenos ir informacijos sistemą ir panaikinanti Tarybos direktyvą 93/75/EEB (OL L 208, 2002 8 5, p. 10).

³⁸ 2015 m. vasario 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/253, kuriuo nustatomos sieros kiekio jūriniame kure mėginių ėmimo ir ataskaitų teikimo pagal Tarybos direktyvą 1999/32/EB taisyklės (OL L 41, 2015 2 17, p. 55).

2. Komisija organizuoja valstybių narių nacionalinių institucijų ir ekspertų, įskaitant privačiojo sektoriaus, pilietinės visuomenės ir profesinių sąjungų ekspertus, keitimasi šios direktyvos taikymo Sąjungoje patirtimi, kad nustatytų bendrą šios direktyvos vykdymo užtikrinimo praktiką ir gaires.“;

(15) Įterpiami šie 10a, 10b, 10c ir 10d straipsniai:

„10a straipsnis

Ataskaitų teikimas

1. Komisija sukuria elektroninę pranešimų teikimo priemonę, kad valstybės narės ir Komisija galėtų rinkti šioje direktyvoje numatytos vykdymo užtikrinimo sistemos įgyvendinimo informaciją ir ja keistis.
2. Valstybės narės užtikrina, kad toliau nurodyta informacija, susijusi su veiksmais, kurių ėmėsi jų kompetentingos institucijos, būtų pranešama 1 dalyje nurodyta elektronine pranešimų teikimo priemone:
 - (a) informacija, susijusi su kompetentingų institucijų tolesniais veiksmais gavus sistema „CleanSeaNet“ išsiųstą perspėjimą arba su priežastimis, dėl kurių nesiiimta tolesnių veiksmų dėl tokio perspėjimo, pranešama kai tik perspėjimas išnagrinėtas;
 - (b) informacija, susijusi su patikrinimais, atliktais pagal 6 straipsnį, pranešama kai tik patikrinimas baigiamas;
 - (c) informacija, susijusi su veiksmais, kurių imtasi pagal 7 straipsnį, pranešama kai tik tokie veiksmai baigiami;
 - (d) informacija, susijusi su sankcijomis, paskirtomis pagal šią direktyvą, pranešama nepagrįstai nedelsus, o apie sankcijas, paskirtas per praėjusius kalendorinius metus, pranešama ne vėliau kaip iki kiekvienų metų birželio 30 d. Jei su sankcijomis susijusioje informacijoje yra asmens duomenų, tokia informacija turi būti anonimizuota.
3. Siekdama užtikrinti vienodą šio straipsnio taikymą, Komisija įgyvendinimo aktais gali nustatyti išsamias taisykles dėl 2 dalyje nurodytos informacijos pateikimo tvarkos, įskaitant informacijos, kuri turi būti pranešama, rūšies nurodymą, laikydamosi 13 straipsnyje nustatytos nagrinėjimo procedūros.
4. Valstybės narės praneša Komisijai apie įgaliotas institucijas, kurios galės naudotis 1 dalyje nurodyta pranešimų teikimo priemone.

10b straipsnis

Mokymas

Komisija padeda plėtoti valstybių narių pajėgumus – prireikus organizuoja mokymus institucijoms, atsakingoms už pažeidimų, kuriems taikoma ši direktyva, aptikimą, tikrinimą ir reikalavimų vykdymo užtikrinimą.

10c straipsnis

Informacijos skelbimas

1. Remdamasi valstybių narių pagal 10a straipsnį pateikta informacija, Komisija viešai skelbia reguliariai atnaujinamą Sąjungos lygmens šios direktyvos įgyvendinimo ir reikalavimų vykdymo užtikrinimo apžvalgą. Į apžvalgą įtraukiama šios direktyvos II priede išvardyta informacija.
2. Nepažeisdama Direktyvos 2003/4/EB³⁹, Komisija imasi tinkamų priemonių, kad apsaugotų informacijos, gautos įgyvendinant šią direktyvą, konfidencialumą.

10d straipsnis

Asmenų, pranešančių apie tikėtinus pažeidimus, apsauga

1. Komisija sukuria ir tvarko konfidencialų išorinį pranešimų teikimo internetu kanalą, skirtą Direktyvoje (ES) 2019/1937⁴⁰ nurodytiems pranešimams apie tikėtinus šios direktyvos pažeidimus gauti, ir perduoda tokius pranešimus atitinkamai valstybei narei ar valstybėms narėms.
 2. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės kompetentingos institucijos, gavusios 1 dalyje nurodytu kanalu pateiktus pranešimus apie šios direktyvos pažeidimus, teiktų grįžtamąją informaciją ir imtųsi tolesnių su tais pranešimais susijusių veiksmų pagal Direktyvą (ES) 2019/1937.
 3. Komisija gali apriboti 14–22, 35 ir 36 straipsnių, taip pat Reglamento (ES) 2018/1725⁴¹ 4 straipsnio taikymą duomenų subjektams, kurie yra 1 dalyje nurodytu kanalu pateikto pranešimo šalis arba yra jame paminėti ir kurie nėra šį pranešimą pateikę duomenų subjektai. Šis apribojimas gali būti taikomas tik tiek laiko, kiek būtina, kad valstybės narės kompetentingos institucijos galėtų ištirti 2 dalyje nurodytą pranešimą.“;
- (16) 11 straipsnis išbraukiamas;
- (17) 12 straipsnis išbraukiamas;
- (18) įterpiamas šis 12a straipsnis:

„12a straipsnis

Vertinimas ir peržiūra

1. Ne vėliau kaip iki [*Leidinių biuro prašoma įrašyti datą – penkeri metai nuo šios direktyvos, kuria daromi pakeitimai, perkélimo į nacionalinę teisę*] Komisija atlieka šios direktyvos vertinimą. Vertinimas grindžiamas bent šiais aspektais:
 - (a) sukaupta direktyvos įgyvendinimo patirtimi ir

³⁹ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

⁴⁰ 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos (OL L 305, 2019 11 26, p. 17).

⁴¹ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (Tekstas svarbus EEE) (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

- (b) valstybių narių pagal 10a straipsnį pateikta informacija ir pagal 10c straipsnį pateikta visos Sąjungos apžvalga.
2. Atlikdama peržiūrą Komisija įvertina galimybę prireikus pakeisti šios direktyvos taikymo sritį atsižvelgiant, be kita ko, į tarptautinius oro taršos iš laivų prevencijos standartus, nustatytus MARPOL 73/78, visų pirma į sieros ir azoto oksidų išmetimą iš laivų, taip pat atsižvelgiant į kitus išmetimo iš laivų standartus, nustatytus MARPOL 73/78, pavyzdžiui, taršos juodąja anglimi, jūros šiukšlėmis, prarastais konteineriais, prarastomis plastiko granulėmis ir povandeniniu triukšmu standartus.“;
- (19) 13 straipsnis pakeičiamas taip:

„13 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Jūrų saugumo ir teršimo iš laivų prevencijos komitetas (COSS), įsteigtas Reglamento (EB) Nr. 2099/2002⁴² 3 straipsniu. COSS – komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011⁴³.
 2. Kai daroma nuoroda į šį straipsnį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis ir Reglamento (EB) Nr. 2099/2002 5 straipsnis.“;
- (20) 14 straipsnis išbraukiamas;
- (21) 15 straipsnis išbraukiamas;
- (22) vienintelis priedas išbraukiamas;
- (23) šios direktyvos I priede pateikiamas tekstas pridedamas kaip I priedas;
- (24) šios direktyvos II priede pateikiamas tekstas pridedamas kaip II priedas.

2 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip iki [*Leidinių biuro prašoma įrašyti datą – vieni metai nuo šios direktyvos, kuria daromi pakeitimai, įsigaliojimo dienos*] priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos.
Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.
2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų ir visų vėlesnių joms poveikį darančių pakeitimų tekstus.

⁴² 2002 m. lapkričio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2099/2002, įsteigiantis Jūrų saugumo ir teršimo iš laivų prevencijos komitetą (COSS) ir iš dalies keičiantis saugios laivybos ir teršimo iš laivų prevencijos reglamentus (OL L 324, 2002 11 29, p. 1).

⁴³ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

3 straipsnis

Direktyvos 2009/123/EB taikymas

Kiek tai susiję su pažeidimais, kurie pagal Direktyvą 2005/35/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2009/123/EB⁴⁴, laikytini nusikalstamomis veikomis, ir atitinkamomis sankcijomis, valstybės narės, kurios nesaistomos Direktyva (ES) 2023/xxxx, lieka saistomos Direktyva 2005/35/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2009/123/EB.

4 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

5 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

⁴⁴ OL L xxxx.

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2005/35/EB dėl taršos iš laivų ir sankcijų už taršos pažeidimus, įskaitant baudžiamąsias, įvedimo

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

Mobilumas ir transportas – Laivybos sauga

1.3. Pasiūlymas susijęs su:

nauju veiksmu

nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai⁴⁵

esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

Bendrasis Direktyvos 2005/35/EB pakeitimo tikslas – užtikrinti, kad asmenims, atsakingiems už teršiančių medžiagų išmetimą į jūrą, būtų skiriamos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos sankcijos, siekiant pagerinti laivybos saugą ir sustiprinti jūrų aplinkos apsaugą nuo taršos iš laivų. Peržiūra prisidedama prie 14-ojo darnaus vystymosi tikslo (DVT) („Išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius darniam vystymuisi“) ir 3-iojo DVT („Užtikrinti gerą sveikatą ir skatinti visų amžiaus grupių gerovę“), o jos nuostatomis dėl baudžiamojo persekiojimo – prie 16-ojo DVT („Taika, teisingumas ir veiksmingos institucijos“).

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)

Konkretūs šios peržiūros tikslai yra:

įtraukti tarptautinius standartus į ES teisę, suderinant Direktyvą su Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos (MARPOL) priedais dėl išmetimo į jūrą;

teikti paramą valstybėms narėms stiprinant jų gebėjimus laiku ir suderintai aptikti taršos incidentus, tikrinti, rinkti įrodymus ir veiksmingai nubausti nustatytus pažeidėjus;

užtikrinti, kad fiziniams ir juridiniams asmenims, atsakingiems už neteisėtą teršalų išmetimą iš laivų, būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos sankcijos;

užtikrinti supaprastintą ir veiksmingą pranešimų apie taršos iš laivų incidentus ir tolesnius veiksmus teikimą.

⁴⁵

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

1.4.3. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Tikimasi, kad šis pasiūlymas padidins sankcijų veiksmingumą ir sudarys vienodas sąlygas, nes bus užtikrintos suderintos bei proporcingos sankcijos ir pakankamai dideli sankcijų dydžiai, kad atgrasytų nuo neteisėto išmetimo.

Tikimasi, kad dėl šio pasiūlymo apskritai pagerės valstybių narių institucijų atliekamų patikrinimų veiksmingumas ir taip padidės nustatytų pažeidėjų dalis, taip pat bus supaprastintas ir patobulintas Direktyvos įgyvendinimo ataskaitų teikimas.

1.4.4. *Veiklos rezultatų rodikliai*

Nurodyti pažangos ir laimėjimų stebėsenos rodiklius.

Siūlomos Direktyvos veiksmingumas siekiant 1 konkretaus tikslo bus nustatytas remiantis pažeidimų skaičiumi ir aptiktų naftos, nuodingų skystų medžiagų, supakuotų prekių, nuotekų, šiukšlių ir iš laivų šalinamų valymo įrenginių liekanų išmetimo atvejų skaičiumi.

Siūlomos Direktyvos veiksmingumas siekiant 2 konkretaus tikslo bus nustatytas remiantis patikrinimų skaičiumi kiekvienoje valstybėje narėje (patikrinimo lygis), po patikrinimo nustatytų pažeidėjų (nustatytų teršėjų) skaičiumi, pranešėjų pateiktų pranešimų skaičiumi ir EMSA mokymų bei seminarų skaičiumi.

Siūlomos Direktyvos veiksmingumas siekiant 3 konkretaus tikslo bus nustatytas remiantis paskirtų piniginių baudų dydžiais ir paskirtų sankcijų rūšimis.

Siūlomos Direktyvos veiksmingumas siekiant 4 konkretaus tikslo bus nustatytas remiantis pranešimų teikimo priemonėje kiekvienos valstybės narės pateiktų atnaujinimų skaičiumi, pranešimų teikimo priemonėje užregistruotų išmetimo iš laivų atvejų skaičiumi kiekvienoje valstybėje narėje ir peržiūrų ir (arba) apsilankymų viešoje interneto svetainėje skaičiumi.

1.5. **Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas**

1.5.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį*

Bus reikalaujama, kad išplėtus Direktyvos taikymo sritį EMSA įdiegtų papildomas palydovinės stebėsenos priemones valstybių narių valdžios institucijose ir atnaujintų sistemą „CleanSeaNet“, kad būtų geriau stebimi ir aptinkami teršalai. EMSA turės organizuoti mokymus ir rengti rekomendacinius dokumentus ir reguliariai juos atnaujinti. EMSA taip pat sukurs išorinį pranešimų teikimo kanalą, skirtą pranešėjams, kad jie galėtų pateikti informaciją apie galimus neteisėto išmetimo atvejus, ir patobulins integruotas jūrų paslaugas. EMSA taip pat turės sukurti ir prižiūrėti naują pranešimų teikimo priemonę, kad valstybės narės galėtų pranešti apie kiekvieną taršos iš laivų incidentą, taip pat sukurti interneto svetainę, kurioje visuomenė būtų informuojama apie taršą iš laivų.

Iš viso reikės 9 etato ekvivalentų papildomoms palydovinės stebėsenos priemonėms ir papildomų 3 etato ekvivalentų integruotoms jūrų paslaugoms plėtoti. Iš jų kitoje daugiametėje finansinėje programoje reikės vieno visos darbo dienos ekvivalento.

- 1.5.2. *Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.*

Priežastys imtis Europos lygmens veiksmų (*ex ante*)

Skirtingi nacionaliniai požiūriai gali trukdyti veiksmingam valstybių narių bendradarbiavimui ir sudaryti sąlygas pažeidėjams išvengti sankcijų. Dėl didesnio kai kurių regionų pažeidžiamumo ir skirtingų valstybių narių gebėjimų tikrinti taršos iš laivų atvejus ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą būtina imtis ES veiksmų, visų pirma taikant papildomas paramos priemones bendromis EMSA skaitmeninėmis priemonėmis. Atsižvelgiant į tarptautinį jūrų transporto pobūdį, akivaizdu, kad būtina sukurti tarpvalstybinę sistemą, kuri užtikrintų vienodą požiūrį į laivų operatorius, nepriklausomai nuo to, kur įvyko taršos incidentas.

Numatoma sukurti Sąjungos pridėtinė vertė (*ex post*)

ES veiksmis užtikrinamos vienodos veiklos sąlygos ir sudaromos geresnės sąlygos nacionaliniams patikrinimams ir baudžiamajam persekiojimui, taip pat tarpvalstybiniam vykdymo užtikrinimui, todėl sankcijos labiau atgrasomos. ES veiksmis bus užtikrinta aiški pridėtinė vertė kovojant su tarša iš laivų, kuri paprastai yra tarptautinio masto, palyginti su tuo, ką valstybės narės gali pasiekti veikdamos pavieniui. Dėl išplėtos ir su MARPOL suderintos Direktyvos taikymo srities išsamiau apibrėžta ES atsakomybės tvarka ir patobulintas palydovinis stebėjimas, apimantis daugiau teršalų rūšių, užtikrina efektyvesnę ir veiksmingesnę valstybių narių įsipareigojimų įgyvendinimą.

- 1.5.3. *Panašios patirties išvados*

EMSA priemonės pasirodė esančios veiksmingos ir naudingos valstybėms narėms siekiant Direktyvoje nustatytų tikslų. Sustiprintas palydovinis stebėjimas padėjo geriau aptikti neteisėto išmetimo atvejus ir netiesiogiai prisidėjo prie jūrų aplinkos taršos iš laivų prevencijos įgyvendinimo. Tačiau atlikus Direktyvos įgyvendinimo vertinimą nustatyta, kad jos tikslai, nors ir tinkami, nebuvo visiškai pasiekti, o jos taikymo sritis yra ribota.

Sistema „CleanSeaNet“, palydovinio stebėjimo priemonė, buvo sėkmingai įgyvendinta, tačiau ji turėtų būti toliau plėtojama, kad apimtų išplėstą Direktyvos taikymo sritį.

Ex post vertinimo rezultatai atsispindi prie šios iniciatyvos pridėtame poveikio vertinime, kuris apibendrintas 2 lentelėje.

- 1.5.4. *Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Siūloma peržiūra yra vienas pagrindinių Komisijos komunikato dėl darnaus ir išmanaus judumo strategijos, kuriame išdėstyta ES tvaresnės ateities transporto sistemos vizija, rezultatų. Strategijoje paskelbta, kad Komisija planuoja pradėti esminę galiojančių teisės aktų peržiūrą, įskaitant 2022 m. peržiūrą taršos iš laivų srityje (pagal 2 pavyzdinę iniciatyvą „Netaršių oro uostų ir uostų sukūrimas“). Taip pagerins oro kokybę vietos lygmeniu ir prisidės prie aplinkinių gyventojų sveikatos gerinimo.

Siūloma peržiūra sukurs sinergiją su kitais ES reglamentavimo sistemos elementais, visų pirma su Direktyva (ES) 2019/883 dėl uosto priėmimo įrenginių, Direktyva dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę, Direktyva 2009/21/EB dėl vėliavos valstybės reikalavimų

laikymosi, Direktyva 2009/16/EB dėl uosto valstybės kontrolės ir Direktyva 2009/18/EB dėl avarijų tyrimo.

Pasiūlymas dera su dabartine daugiamete finansine programa, nors reikės iš naujo suplanuoti 1 išlaidų kategorijos metinį įnašą į EMSA (poveikis biudžetui bus kompensuojamas suplanuotų išlaidų pagal „Europos infrastruktūros tinklų priemonė. Transportas“ (02 03 01) kompensaciniu sumažinimu). Dabartinio pasiūlymo poveikis biudžetui yra įtrauktas į Komisijos pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos jūrų saugumo agentūros, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1406/2002, biudžetą.

Poveikis biudžetui po dabartinės DFP yra preliminari apžvalga, nedaranti poveikio susitarimui dėl būsimos DFP.

1.5.5. *Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą*

Šios iniciatyvos poveikis biudžetui susijęs su papildomais ištekliais, kurių reikia siekiant sukurti papildomas valstybių narių valdžios institucijoms skirtas palydovinės stebėsenos priemones atnaujinant sistemą „CleanSeaNet“, rengti mokymus ir konsultacijas, sukurti ir prižiūrėti naują pranešimų teikimo priemonę, toliau tobulinti integruotas jūrų paslaugas, taip pat sukurti naują interneto svetainę, kurioje visuomenė būtų informuojama apie taršą iš laivų, ir atlikti susijusias duomenų rinkimo, stebėsenos ir ataskaitų teikimo užduotis pagal siūlomą Direktyvą. Tai naujos EMSA užduotys, kurios taps nuolatinėmis, o esamos užduotys nesumažės arba nebus laipsniškai panaikintos.

Papildomo žmogiškųjų išteklių poreikio negalima patenkinti perskirstant lėšas, o papildomi biudžeto poreikiai bus patenkinti kompensuojant esamomis programomis, kurias pagal dabartinę daugiametę finansinę programą valdo Mobilumo ir transporto GD.

EMSA skirtų asignavimų padidėjimas bus kompensuojamas suplanuotų išlaidų pagal „Europos infrastruktūros tinklų priemonė. Transportas“ (02 03 01) kompensaciniu sumažinimu. Dabartinio pasiūlymo poveikis biudžetui yra įtrauktas į Komisijos pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos jūrų saugumo agentūros, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1406/2002, biudžetą.

Poveikis biudžetui po dabartinės DFP yra preliminari apžvalga, nedaranti poveikio susitarimui dėl būsimos DFP.

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

trukmė ribota

- Pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD]
- Finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM.

trukmė neribota

- Įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo 2025 m.,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Planuojamas (-i) biudžeto vykdymo metodas (-ai)⁴⁶

Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos:

- vykdomųjų įstaigų

Pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis

Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- EIB ir Europos investicijų fondui;
- įstaigoms, nurodytoms 70 ir 71 straipsniuose;
- viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, tiek, kiek joms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurioms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- atitinkamame pagrindiniame akte nurodytoms įstaigoms ar asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.

Pastabos

Siūlomos Direktyvos įgyvendinimą bendrai valdys Komisijos tarnybos, kurioms prireikus padės Europos jūrų saugumo agentūra.

Valstybės narės turės perkelti Direktyvos nuostatas į nacionalinę teisę iki atitinkamo termino.

⁴⁶ Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Komisija ir (arba) EMSA tikrins, ar valstybės narės laiku ir veiksmingai teikia grįžtamąją informaciją apie sistemos „CleanSeaNet“ perspėjimus ir ar informacija apie įrodymų rinkimą ir sankcijas reguliariai įkeliama į pranešimų teikimo priemonę. Taip pat bus sukurta ES interneto svetainė su pagrindiniais įgyvendinimo lygio rodikliais ir reikšminga nekonfidencialia informacija, kuri bus reguliariai atnaujinama naudojant pranešimų teikimo priemonės duomenis, kad visuomenė būtų nuolat informuojama apie įgyvendinimą ir taršos incidentus.

EMSA atstovai Komisijos vardu lankysis valstybėse narėse, kad patikrintų veiklą vietoje. Atitinkamų apsilankymų ataskaitose bus nurodyti visi trūkumai ir tobulintinos sritys. EMSA taip pat atliks horizontaliąją analizę ir teiks techninę pagalbą, pateikdama informaciją apie tai, kaip veikia teisės aktai, nustatydamas spragas ir nurodydama, ką galima padaryti siekiant jas pašalinti, ir teiks ataskaitas Komisijai ir valstybėms narėms.

Siekdama užtikrinti suderintą įgyvendinimą valstybėse narėse, Komisija ekspertų grupėje parengs įgyvendinimo aktus ir aiškinamąsias gaires.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

Komisija bus apskritai atskaitinga už siūlomos Direktyvos įgyvendinimą, taip pat už jos įgyvendinimo veiksmingumo įvertinimą ir, prireikus, už pasiūlymų dėl pakeitimų pateikimą. EMSA prireikus padės Komisijai teikti IT paslaugas ir kurti IT priemones, būtinas siūlomos Direktyvos ataskaitų teikimo, stebėsenos ir tikrinimo nuostatomis įgyvendinti, taip pat organizuoti mokymus. Valstybės narės turės perkelti Direktyvą į savo nacionalinę teisę iki Direktyvoje nurodyto termino. Valstybės narės taip pat turės užtikrinti vykdymą, visų pirma skirdamos administracines sankcijas reikalavimų nesilaikymo atvejais. Vykdydamas gali būti užtikrinamas kaip esamų patikrinimų dalis, visų pirma vykdant uosto valstybės kontrolę.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Nors Komisija bus apskritai atskaitinga už siūlomos Direktyvos įgyvendinimą ir už įgyvendinimo ir atitikties įvertinimą, Europos jūrų saugumo agentūra bus atsakinga už savo veiklos vykdymą ir vidaus kontrolės sistemos įgyvendinimą. Ji turės parengti IT priemones ir modulius, taip pat rengti mokymus valstybių narių valdžios institucijoms, o valstybės narės turės užtikrinti vykdymą.

EMSA turi geriausias galimybes teikti ataskaitas ir vertinti atitikties užtikrinimo užduotis, nes tai bus techninis darbas, kuriam reikės didelės patirties duomenų valdymo srityje, taip pat išsamių sudėtingų techninių klausimų, susijusių su neteisėtu išmetimu ir tarša iš laivų, išmanymo.

Valstybės narės turi geriausias galimybes užtikrinti siūlomos Direktyvos vykdymą, visų pirma suderintai keisdamosi informacija ir patirtimi bei vykdydamos savo, kaip MARPOL konvencijos šalių, pareigas.

Mobilumo ir transporto GD taikys reikiamas kontrolės priemonės pagal 2017 m. priimtą generalinio direktorato santykių su decentralizuotomis agentūromis ir bendrosiomis įmonėmis priežiūros strategiją. Pagal šią strategiją Mobilumo ir transporto GD stebi biudžeto vykdymo, audito rekomendacijų ir administracinių klausimų veiklos rodiklius. Agentūra kas pusmetį teikia ataskaitą. Agentūros priežiūros, taip pat susijusio finansų ir biudžeto valdymo kontrolės priemonės atitinka Mobilumo ir transporto GD kontrolės strategiją, atnaujintą 2022 m.

Papildomiems EMSA suteiktiems ištekliams bus taikoma EMSA vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistema, suderinta su atitinkamais tarptautiniais standartais ir apimanti konkrečias kontrolės priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią interesų konfliktams ir užtikrinti pranešėjų apsaugą.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Pagal siūlomą Direktyvą papildomas finansavimas bus teikiamas tik EMSA, kuri turės kurti IT priemones ir modulius, taip pat rengti mokymus valstybių narių valdžios institucijoms.

EMSA yra visiškai atsakinga už savo biudžeto vykdymą, o Mobilumo ir transporto GD yra atsakingas už reguliarių biudžeto valdymo institucijos nustatytų įnašų mokėjimą. Numatytas klaidų rizikos lygis atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą yra panašus į Agentūrai suteiktų biudžeto subsidijų lygį.

Manoma, kad dėl papildomų užduočių, susijusių su siūloma peržiūra, nebus atliekama konkreti papildoma kontrolė. Todėl numatoma, kad Mobilumo ir transporto GD kontrolės išlaidos (vertinamos pagal valdomų lėšų vertę) išliks stabilios.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartinės arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Siūlomoje Direktyvoje reglamentuojama taršos prevencija, todėl konkrečios kovos su sukčiavimu priemonės nenumatytos.

EMSA taiko decentralizuotų ES agentūrų kovos su sukčiavimu principus, laikydamosi Komisijos požiūrio. 2021 m. kovo mėn. Agentūra priėmė atnaujintą Kovos su sukčiavimu strategiją, grindžiamą OLAF pateikta kovos su sukčiavimu strategijos metodika ir gairėmis, taip pat Mobilumo ir transporto GD kovos su sukčiavimu strategija. Joje pateikiama sistema, kuria sprendžiami sukčiavimo prevencijos, aptikimo ir tyrimo sąlygų Agentūros lygmeniu klausimai. EMSA nuolat pritaiko ir tobulina savo politiką ir veiksmus, kad būtų skatinamas aukščiausias EMSA darbuotojų sąžiningumo lygis, remiama veiksminga sukčiavimo rizikos prevencija bei aptikimas ir nustatomos tinkamos pranešimo apie galimus sukčiavimo atvejus ir jų rezultatus bei jų nagrinėjimo procedūros. Be to, 2015 m. EMSA patvirtino valdančiosios tarybos interesų konfliktų politiką.

EMSA bendradarbiauja su Komisijos tarnybomis sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos klausimais. Komisija užtikrins, kad šis bendradarbiavimas būtų tęsiamas ir stiprinamas.

Siūlomoje Direktyvoje nustatytos aiškios ir išsamios teisinio vykdymo užtikrinimo taisyklės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad ekonominės veiklos vykdytojai neapeitų jame nustatytų įpareigojimų. Komisija užtikrins, kad būtų taikomos tinkamos priemonės Sąjungos finansiniams interesams apsaugoti, atliekant veiksmingus patikrinimus, o aptikus pažeidimus, sukčiavimą ar įpareigojimų nevykdymą – apie juos pranešant.

Komisija taip pat imsis tinkamų priemonių, kad apsaugotų įgyvendinant šią direktyvą gautos ir paskelbtos informacijos konfidencialumą.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Budžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA ⁴⁷	ELPA šalių ⁴⁸	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių ⁴⁹	kitų trečiųjų valstybių	kitos asignuotosios pajamos
1	02 10 02	NDA	TAIP	NE	NE	NE

⁴⁷ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

⁴⁸ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

⁴⁹ Valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

--	--	--	--	--	--	--

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA	ELPA šalių	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių	kitų trečiųjų valstybių	kitos asignuotosios pajamos
	[XX.YY.YY.YY]		TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	1	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika
--	---	---

Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA)			2025 metai	2026 metai	2027 metai	2028–2034 metai	IŠ VISO
1 antraštinė dalis:	Įsipareigojimai	1	0,513	1,881	1,881	14,364	18,639
	Mokėjimai	2	0,513	1,881	1,881	14,364	18,639
2 antraštinė dalis:	Įsipareigojimai	1a					
	Mokėjimai	2a					
3 antraštinė dalis:	Įsipareigojimai	3a	6,450	7,050	7,250	46,650	67,400
	Mokėjimai	3b	6,450	7,050	7,250	46,650	67,400
IŠ VISO asignavimų EMSA	Įsipareigojimai	=1+1a +3a	6,963	8,931	9,131	61,014	86,039
	Mokėjimai	=2+2a 3b	6,963	8,931	9,131	61,014	86,039

Poveikis biudžetui po dabartinės DFP yra preliminarai apžvalga, nedaranti poveikio susitarimui dėl būsimos DFP.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		N metai	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)	IŠ VISO
<...> GD							
• Žmogiškieji ištekliai							
• Kitos administracinės išlaidos							
IŠ VISO <...> GD	Asignavimai						

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)								
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2025 metai	2026 metai	2027 metai	2028–2034 metai	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	6,963	8,931	9,131	61,014	86,039
	Mokėjimai	6,963	8,931	9,131	61,014	86,039

Poveikis biudžetui po dabartinės DFP yra preliminaris apžvalga, nedaranti poveikio susitarimui dėl būsimos DFP.

3.2.2. *Numatomas poveikis EMSA asignavimams*

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Sumos mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir atliktus darbus			N metai		N + 1 metai		N + 2 metai		N + 3 metai		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)						IŠ VISO	
	ATLIKTI DARBAI																	
↓	Rūšis ⁵⁰	Vidutinės sąnaudų	Skaicius	Sąnaudos	Skaicius	Sąnaudos	Skaicius	Sąnaudos	Skaicius	Sąnaudos	Skaicius	Sąnaudos	Skaicius	Sąnaudos	Skaicius	Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų
1 KONKRETUS TIKSLAS ⁵¹ ...																		
– Atliktas darbas																		
– Atliktas darbas																		
– Atliktas darbas																		
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																		
– Atliktas darbas																		
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
Iš viso sąnaudų																		

⁵⁰ Atlikti darbai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

⁵¹ Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“.

Kai taikoma, sumos atspindi Sąjungos įnašo agentūrai ir kitų agentūros pajamų (mokesčių ir rinkliavų) sumą.

3.2.3. Numatomas poveikis EMSA žmogiškiesiems ištekliams

3.2.3.1. Santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu). Kai taikoma, sumos atspindi Sąjungos įnašo agentūrai ir kitų agentūros pajamų (mokesčių ir rinkliavų) sumą.

	2025 metai	2026 metai	2027 metai	2028–2034 metai	IŠ VISO
--	---------------	---------------	---------------	--------------------	---------

Laikinieji darbuotojai (AD lygio)	0,428	1,539	1,539	11,97	15,476
Laikinieji darbuotojai (AST lygio)	0,086	0,342	0,342	2,394	3,164
Sutartininkai					
Deleguotieji nacionaliniai ekspertai					

IŠ VISO	0,514	1,881	1,881	14,364	18,64
----------------	--------------	--------------	--------------	---------------	--------------

Poveikis biudžetui po dabartinės DFP yra preliminari apžvalga, nedaranti poveikio susitarimui dėl būsimos DFP. Darbuotojų poreikis (etato ekvivalentas):

	2025 metai	2026 metai	2027 metai	2028–2034 metai	IŠ VISO
--	---------------	---------------	---------------	--------------------	---------

Laikinieji darbuotojai (AD lygio)	5	9	9	10	10
Laikinieji darbuotojai (AST lygio)	1	2	2	2	2
Sutartininkai					
Deleguotieji nacionaliniai ekspertai					

IŠ VISO	6	11	11	12	12
----------------	----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Poveikis biudžetui po dabartinės DFP yra preliminari apžvalga, nedaranti poveikio susitarimui dėl būsimos DFP.

EMSA pradės rengtis įdarbinimui, kai tik bus priimtas pasiūlymas. Išlaidos apskaičiuotos remiantis prielaida, kad 6 etato ekvivalentai bus įdarbinti nuo 2025 m. liepos 1 d. Taigi pirmaisiais metais reikia tik 50 proc. žmogiškųjų išteklių išlaidų.

3.2.3.2. Numatomi pagrindinio GD žmoniškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmoniškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmoniškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą nurodyti sveikais skaičiais (arba daugiausia dešimtuju tikslumu)

	N metai	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
20 01 02 01 ir 20 01 02 02 (Komisijos būstinė ir atstovybės)							
20 01 02 03 (Delegacijos)							
01 01 01 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais)⁵²							
20 02 01 (AC, END, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT ir JPD atstovybėse)							
Biudžeto eilutė (- ės) (nurodyti) 53							
- būstinėje ⁵⁴							
- delegacijose							
01 01 01 02 (AC, END, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 02 (AC, END, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO							

⁵² AC – sutartininkas, AL – vietinis darbuotojas, END – deleguotasis nacionalinis ekspertas, INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas, JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas.

⁵³ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

⁵⁴ Daugiausia ES sanglaudos politikos fondams, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondui (EJRŽAF).

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	
Išorės darbuotojai	

Etato ekvivalentų sąnaudų apskaičiavimo aprašas turėtų būti įtrauktas į V priedo 3 skirsnį.

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

- Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiamečę finansinę programą.
- Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiamečės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.

Dėl EMSA paskirtų užduočių reikės iš naujo suplanuoti biudžeto eilutę, skirtą metiniam įnašui Agentūrai (02 10 02) pagal dabartinę daugiamečę finansinę programą. EMSA skirtų asignavimų padidėjimas bus kompensuojamas pagal dabartinę daugiamečę finansinę programą suplanuotų išlaidų pagal „Europos infrastruktūros tinklų priemonė. Transportas“ (02 03 01) kompensaciniu sumažinimu. Poveikis biudžetui po dabartinės DFP yra preliminari apžvalga, nedaranti poveikio susitarimui dėl būsimos DFP.

- Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą), būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiamečę finansinę programą⁵⁵.

Paaikškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

- Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.
- Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N metai	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

⁵⁵ Žr. 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiamečė finansinė programa, 12 ir 13 straipsnius.

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

– Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.

– Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:

nuosaviems ištekliams

kitoms pajamoms

nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁵⁶					Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)	
		N metai	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai			
..... straipsnis								

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

--

Nurodyti poveikio pajamoms apskaičiavimo metodą.

⁵⁶ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 proc. surinkimo sąnaudų.